

Projekt komparace nepřírodních daní v České republice a ve vybraných zemích EU

Bc. Kristýna Divínová

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna Divínová**
Osobní číslo: **M11378**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt komparace nepřímých daní v České republice a ve vybraných zemích EU**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Provedte literární rešerši zaměřenou na daňový systém v České republice a ve vybraných zemích EU.**

II. Praktická část

- **Analyzujte současný stav nepřímých daní v České republice a ve vybraných zemích EU.**
- **Na základě předchozího kroku provedte srovnání nepřímých daní v České republice a ve vybraných zemích EU.**
- **Zhodnoťte výsledky srovnání a doporučte možné změny v oblasti nepřímých daní v české daňové soustavě s cílem jejich optimalizace.**

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

LÁCHOVÁ, Lenka. Daňové systémy v globálním světě. Praha: ASPI, 2007, 272 s. ISBN 978-80-7357-320-1.
KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5., aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie: Úvod do problematiky. 2. vyd. Praha: ASPI, 2009, 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.
NERUDOVÁ, Danuše. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. 3., přepracované a rozšířené vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 320 s. ISBN 978-80-7357-695-0.
MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony: Úplná znění platná k 1. 1. 2012. 21. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2012, 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Hana Ředinová
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 22. února 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2013

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

L.S.

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací.

(1) Vysoká škola nevydává ani zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledků obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Zápisem zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být již nejméně pět pracovních dnů před komitním obhajobou zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracovního ústředí školy. Jde-li o práci obhajobou práce, každý si může se zveřejněnou prací pohybovat na své náklady (výpisy, opisy nebo rozmnoženiny).

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezahrnuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užívá-li někdo za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vyrobené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Uplatní-li autor takového díla bez vědomí a svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího příspěvku jeho výše v soudu. Lisování § 35 odst. 3 zásadně neúčinná.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16.12.2020

Barbora Šimková

⁴ zákon č. 121/2009 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 66 Školní dílo.

(2) Nemá-li souhlasno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školního či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školní či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k výši výdělku dosaženého školou nebo školním či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na komparaci nepřímých daní v zemích Visegrádské skupiny a je rozdělena na dvě části. V teoretické části je provedena rešerše literárních pramenů, která se zabývá obecní problematikou daní včetně jejich konstrukčních prvků. Dále jsou blíže charakterizovány daňové soustavy zemí Visegrádské skupiny se zaměřením na nepřímé daně.

Praktická část přináší pohled současného stavu nepřímých daní v zemích Visegrádské skupiny podle zvolených kritérií. Závěrečná část obsahuje vyhodnocení výsledků komparace vybraných produktů. Cílem práce je zjistit, která země poskytuje nejlepší podmínky z pohledu poplatníka daní pro zdanění nepřímých daní u konkrétních produktů.

Klíčová slova: daň, daňová soustava, nepřímé daně, daň z přidané hodnoty, spotřební daň

ABSTRACT

The thesis is focused on the comparison of the indirect taxes in the Visegrad Group Countries and is divided into two parts. The theoretical part includes literature sources research which looks into taxes issues including their construction elements. Then tax systems of Visegrad Group Countries are characterised in more details with a focus on indirect taxes.

The practical part brings a survey of the current situation in Visegrad Group Countries in indirect taxes by chosen criteria. The conclusion contains evaluation of the results of chosen products comparison. The aim of the thesis is to find out which country provides the best conditions of indirect taxation for specific products from the viewpoint.

Keywords: Tax, Tax system, Indirect taxes, Value added tax, Consumption tax

Chtěl bych poděkovat vedoucí diplomové práce Ing. Haně Sedláčkové za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CHARAKTERISTIKA DANÍ	13
1.1 DEFINICE DANÍ A CLA	13
1.2 FUNKCE DANÍ	13
1.3 POŽADAVKY KLADENÉ NA DAŇOVÝ SYSTÉM	14
1.3.1 Princip daňové spravedlnosti	14
1.3.2 Princip daňové efektivnosti	15
1.3.3 Princip daňových stimulačních opatření	15
1.3.4 Princip makroekonomické pružnosti	15
1.3.5 Princip právní perfektnosti a politické přehlednosti	15
1.4 TYPY DANÍ	16
1.4.1 Typy daní podle dopadu	16
1.4.2 Typy daní podle objektu	16
1.4.3 Typy daní podle veličiny	17
1.4.4 Typy daní podle adresnosti	17
1.4.5 Typy daní podle druhu sazby	17
1.4.6 Typy daní podle daňového určení	18
1.4.7 Typy daní institucionální	18
1.4.8 Klasifikace OECD	18
1.4.9 Typy daní podle stupně progresivity	19
1.5 DAŇOVÉ SYSTÉMY VYSPIKLÝCH ZEMÍ	19
1.6 DAŇOVÁ KVÓTA	20
1.7 DAŇOVÁ HARMONIZACE	22
1.7.1 Harmonizace nepřímých daní	22
1.8 HISTORIE DANÍ	23
1.8.1 Historie spotřebních daní	24
2 DAŇOVÉ SYSTÉMY	25
2.1 VISEGRÁDSKÁ SKUPINA	25
2.2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	26
2.2.1 Daň z příjmů fyzických osob	26
2.2.2 Daň z příjmů právnických osob	27
2.2.3 Daň z nemovitosti	27
2.2.4 Daň silniční	28
2.2.5 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	28
2.2.6 Daň z přidané hodnoty	28
2.2.7 Spotřební daň	29
2.3 DAŇOVÝ SYSTÉM POLSKA	30
2.3.1 Daň z přidané hodnoty	31
2.3.2 Spotřební daň	32
2.3.3 Daň z her	33
2.4 DAŇOVÝ SYSTÉM MAŇARSKA	34
2.4.1 Daň z přidané hodnoty	35

2.4.2	Spot ební dan	35
2.5	DA OVÝ SYSTÉM SLOVENSKA	36
2.5.1	Da z p idané hodnoty	36
2.5.2	Spot ební dan	37
II	PRAKTICKÁ ÁST	38
3	NEP ÍMÉ DAN V EVROPSKÉ UNII	39
3.1	DA Z P IDANÉ HODNOTY	39
3.1.1	DPH a p edpisy	39
3.1.2	Sazby DPH	40
3.2	SPOT EBNÍ DAN	40
3.2.1	Energetické produkty	41
3.2.2	Alkoholické nápoje	41
3.2.3	Tabákové výrobky	42
3.3	DA OVÉ PODVODY	42
3.4	MAKROEKONOMICKÁ ANALÝZA ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ SKUPINY	44
3.4.1	Hrubý domácí produkt	44
3.4.2	Inflace	45
3.4.3	Nezam stanost.....	46
4	NEP ÍMÉ DAN V ESKÉ REPUBLICE	48
4.1	STRUKTURA DA OVÉHO MIXU	48
4.2	DPH	50
4.3	SPOT EBNÍ DAN	51
4.3.1	Minerální oleje	51
4.3.2	Líh.....	52
	Sazby pro zdan ní lihu jsou uvedeny v následující tabulce:	52
4.3.3	Pivo	52
4.3.4	Víno	53
4.3.5	Tabákové produkty	53
5	NEP ÍMÉ DAN V POLSKU	54
5.1	STRUKTURA DA OVÉHO MIXU	54
5.2	DPH	56
5.3	SPOT EBNÍ DAN	57
5.3.1	Minerální oleje	57
5.3.2	Líh.....	58
5.3.3	Pivo	58
5.3.4	Víno	59
5.3.5	Tabákové produkty	59
6	NEP ÍMÉ DAN V MA ARSKU	60
6.1	STRUKTURA DA OVÉHO MIXU	60
6.2	DPH	62
6.3	SPOT EBNÍ DAN	63
6.3.1	Minerální oleje	63
6.3.2	Líh.....	64
6.3.3	Pivo	64
6.3.4	Víno	65

6.3.5	Tabákové produkty	65
7	NEP ÍMÉ DAN NA SLOVENSKU	66
7.1	STRUKTURA DA OVÉHO MIXU	66
7.2	DPH	68
7.3	SPOT EBNÍ DAN	69
7.3.1	Minerální oleje	69
7.3.2	Líh.....	70
7.3.3	Pivo	70
7.3.4	Víno	71
7.3.5	Tabákové produkty	71
8	KOMPARACE SAZEB NEP ÍMÝCH DANÍVE VYBRANÝCH ZEMÍCH.....	72
8.1	DPH	72
8.2	SPOT EBNÍ DAN	74
8.2.1	Srovnání sazeb minerálních olej	74
8.2.2	Srovnání sazeb alkoholických produkt	76
8.2.3	Srovnání sazeb tabákových produkt	77
9	ANALÝZA A KOMPARACE ZDAN Í NEP ÍMÝCH DANÍ NA VYBRANÝCH PRODUKTECH	78
9.1	ANALÝZA DPH	78
9.2	ANALÝZA VYBRANÝCH PRODUKT	79
9.2.1	Natural 95.....	80
9.2.2	Diesel	82
9.2.3	Finlandia vodka	84
9.2.4	Pivo Heineken	86
9.2.5	Laurent-Perrier sekt	88
9.2.6	Marlboro	90
10	ZHODNOCENÍ VÝSLEDK KOMPARACE NEP ÍMÝCH DANÍ.....	92
10.1	P ÍJMY DO STÁTNIHO ROZPO TU.....	92
10.2	DPH	93
10.3	SPOT EBNÍ DAN	94
10.3.1	Minerální oleje	94
10.3.2	Alkoholické produkty	95
10.3.3	Tabákové produkty	96
11	DOPORU ENÍ PRO ESKOU REPUBLIKU	97
	ZÁV R	99
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	101
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOL A ZKRATEK.....	104
	SEZNAM OBRÁZK	105
	SEZNAM TABULEK	106

ÚVOD

Diplomová práce je zaměřena na komparaci nepřímých daní v zemích Visegrádské skupiny. V dnešní době je tato problematika velmi aktuální, protože Evropu zasáhla celosvětová krize a nepřímé daně patří mezi hlavní příjmy do státních rozpočtů.

Daně mají ve společnosti velký význam, protože jsou nástrojem politik, které mohou díky jejich výši uspokojovat existenci potřeby daného státu. Harmonizace nepřímých daní souvisí především s vytvořením jednotného vnitřního trhu na podporu volného pohybu zboží a služeb. V posledních letech je možné pozorovat trend přesouvání zdanění do nepřímých daní, protože sazby přímých daní jsou snižovány.

Velká nespokojenost u obyvatelstva souvisí s neustálými změnami výše sazeb daní z přidané hodnoty. Mnoho zemí Evropské unie přemýšlí nad jednotnou sazbou daní z přidané hodnoty, ale své návrhy si doteď žádná vláda kromě Dánska neobhájila. Spotřební daně jsou spojovány se škodlivými produkty a stát se jejich zvyšováním snaží omezovat jejich poptávku, ale konečné dopady to má spíše na zvyšování příjmu peněz do státních rozpočtů. Jednotlivé státy by si měly uvědomit, že pokud zamezí škodlivým produktům, tak z dlouhodobého hlediska to bude mít pozitivní dopad na celé fungování státu.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část práce je zaměřena na literární rešerši a vymezení pojmu daň, včetně jejich konstrukčních prvků. Dále práce popisuje jednotlivé daňové soustavy České republiky, Polska, Maarska a Slovenska se zaměřením na daň z přidané hodnoty a spotřební daně.

Praktická část práce je zaměřena na problematiku nepřímých daní s ohledem na normy a stanovy Evropské unie. Dále jsou porovnávány rozdíly jednotlivých přístupů a sazeb daní v jednotlivých zemích. Srovnává se zejména problematika potřeby k analýze zdanění vybraných produktů. Aby bylo srovnání efektivní, jsou vybrány produkty běžné s potřebou dostupné ve všech zemích Evropské unie. Pro přehlednější srovnání jsou jednotlivé sazby a výpočty zdanění převezeny z domácích měn na jednotnou měnu euro.

Cílem diplomové práce je zjistit, která země poskytuje nejlepší podmínky pro zdanění nepřímých daní pro konkrétní produkty. Mezi další cíle patří porovnání, která země nejvhodněji používá snížené sazby daní z přidané hodnoty. V rámci spotřebních daní práce zkoumá, která země má nejlepší podmínky pro omezování poptávky škodlivého zboží u populace.

I. TEORETICKÁ ÁST

1 CHARAKTERISTIKA DANÍ

Každá země má možnost daní charakterizovat jinak, ale většinou se drží stejného základu.

Do základní charakteristiky daní patří:

- definice daní
- funkce daní
- požadavky kladené na daňový systém
- tídní daní
- historie daní

Základní charakteristika daní byla obohacena daňovými systémy ve vyspělých zemích a harmonizací nepřímých daní.

1.1 Definice daní a cla

Daň je povinná, nenávratná a zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Daň se buď pravidelně opakuje v časových intervalech, nebo se platí za určitých okolností. Jedná se o neúplnou a neekvivalentní platbu.

Jelikož je práce zaměřena zejména na nepřímé daně, je nutné si definovat pojem clo. Clo z ekonomického hlediska patří také mezi daň, nebo se jedná o povinnou neúplnou platbu do státního rozpočtu, která je placena při přechodu zboží nebo služby přes státní hranici. Dávkou se nazývá ta platba, která je z hlediska daňového charakteru uložena jednorázově. (Kubátová, 2010)

1.2 Funkce daní

Nejdůležitější je funkce fiskální, pomocí které se získávají finanční prostředky do veřejných rozpočtů a následně jsou z nich financovány veřejné výdaje.

Z hlavních ekonomických funkcí veřejného sektoru vyplývá úloha a funkce zdanění. Základní funkce daní jsou:

- alokační funkce
  - získávání prostředků na financování oblastí, které jsou trhem podceněny
- redistribuční funkce
  - získávání financí pro chudé

- stabilizační funkce
  - regulování daňových příjmů vládou

Alokační funkci uplatíme, pokud trh projevuje neefektivnosti v alokaci zdrojů. Existence ve stejných statcích, statků pod ochranou, externality a nedokonalá konkurence patří mezi základní příčiny tržního selhání.

Redistribuční funkci nepovažují lidé za spravedlivou z důvodů rozdílů v dochodích a bohatství vzniklých fungováním trhu. Ve stejné míře pesouávají část dochodů a bohatství směrem od bohatších k chudším jedincům.

Stabilizační funkce má za úkol zmírnit cyklické výkyvy v zájmu dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Fiskální daňový systém je schopen ovlivňovat agregátní ukazatele s jakýmkoliv výsledkem. (Kubátová, 2010)

1.3 Požadavky kladené na daňový systém

Daňové principy jsou uváděny v následujících pěti kritériích:

- spravedlnost
- efektivnost
- pozitivní vlivy na ekonomické chování subjektů
- správné působení na makroekonomické agregáty
- právní perfektnost a politická přehlednost (Kubátová, 2009)

1.3.1 Princip daňové spravedlnosti

Ekonomi nemůže hodnotit co je či není spravedlivé, proto spravedlnost nepatří do ekonomické kategorie. Spravedlivé daně jsou ukládány na základě principu platební schopnosti nebo principu prospěchu. Daně mají zajistit rovnoměrné rozdělení dochodů, což představuje redistribuční efekt a tedy princip platební schopnosti. Lidé mají platit daně podle své platební schopnosti, proto bohatí platí více a chudí méně. Požadavek, aby poplatníci dostali za své daně od státu odpovídající hodnotu, se nazývá princip prospěchu. (Kubátová, 2009)

1.3.2 Princip da ové efektivity

U neefektivních daní je vybíráno více než je potřeba, a proto způsobují větší ochuzení státu i poplatník než daně efektivní. Mezi hlavní zdroje neefektivnosti patří distorzita daní nebo administrativní náklady správců daní a poplatníků. Efektivnost znamená, že daně by neměly způsobovat velké distorze – zkreslení v cenách a užitku z různých druhů činností. Dalším způsobem neefektivnosti daní je příliš velká administrativní náročnost. Čím jsou daně složitější, tím jsou bohužel administrativní náklady vyšší. (Kubátová, 2009)

1.3.3 Princip da ových stimulačních

Daně by neměly působit negativně na ekonomické chování subjektů. Nabídková stránka ekonomiky nesmí být potlačována, pokud nemá dlouhodobě docházet k jejímu omezení růstu. Daně nemají omezovat pracovní úsilí, ochotu lidí spojit nebo přijímat podnikatelská rizika. Jestliže daně ovlivňují chování poplatníků, je to pouze proto, aby je stimulovaly správným směrem. (Kubátová, 2009)

1.3.4 Princip makroekonomické pružnosti

Z krátkodobého časového horizontu mohou daně působit efektivně na poptávku soukromého sektoru tím, že budou oděrpávat větší nebo menší díl z jejího celkového objemu. Daně jsou pružné, protože pružně reagují na růst hrubého domácího produktu. Daně mohou být použity jako stabilizátory, pokud celková efektivní poptávka má vliv na stabilitu. Díky tomu se daňová politika stává součástí makroekonomické politiky. (Kubátová, 2009)

1.3.5 Princip právní perfektnosti a politické přehlednosti

Čím více je preferována svoboda jednotlivce, tím nálehavější jsou požadavky na právní perfektnost a politickou přehlednost. Pokud se státu podaří získat přehled nad poplatníkem v podobě informovanosti, tak dochází také k nespravedlnosti a neefektivnosti. Nebezpečí neinformovanosti poplatníků v sobě přináší také inflační prostředí, protože progresivní daně oděrpávají větší procento reálných důchodů, než bylo předvedeno zákonem stanoveno. (Kubátová, 2009)

1.4 Třídění daní

Daně mohou být tříděny podle různých kritérií a mezi nejvýznamnější členění patří:

- třídění podle dopadu
- třídění podle objektu
- třídění podle velikosti
- třídění podle adresnosti
- třídění podle druhu sazby
- třídění podle daňového určení
- třídění institucionální
- klasifikace OECD
- třídění podle stupně progresivity

1.4.1 Třídění daní podle dopadu

Mezi třídění daní podle dopadu patří:

- přímé daně
- nepřímé daně

Přímé daně poplatník platí na úkor svého důchodu a neměly by být převedeny na jiný subjekt. Mezi přímé daně patří důchodové a majetkové daně. Nepřímé daně subjekt neplatí ze svého důchodu, ale přenáší je na jiný subjekt. Mezi nepřímé daně patří daň ze spotřeby a daň z přidané hodnoty. (Kubátová, 2010)

1.4.2 Třídění daní podle objektu

Mezi třídění daní podle objektu patří:

- z důchodu – příjmy
- ze spotřeby
- z majetku

Historie nebo výjimky jsou součástí znění také daní z hlavy nebo podnikajícími subjekty placené daně výnosové. (Kubátová, 2010)

1.4.3 T íd ní podle veli iny

Mezi t íd ní daní podle veli iny pat í:

- kapitálové
- b žné

Objektem dan ě m ťe b ýt stavová veli ina, která vyjad ůje množství, zásobu nebo stav , nebo toková veli ina, která vyjad ůje tok – p esun. Dan ě uložené na stavovou veli inu se nazývají kapitálové a stavová veli ina je zde zjiš ůována k ůr ítému okam ůžiku. Mezi stavové veli iny pat í množství zboží na sklad , stav nemovitého majetku nebo množství pen ěz na ú tu. Dan ě, které jsou uložené na tokovou veli inu, se nazývají b žné a toková veli ina je zjiš ůována za asový úsek ohrani ený dv ma asovými okam ůžiky. Mezi tokové veli iny pat í produkt, d chod, p idaná hodnota nebo spot eba. (Kubátová, 2010)

1.4.4 T íd ní podle adresnosti

Mezi t íd ní daní podle adresnosti pat í:

- osobní
- in rem

Osobní dan ě jsou adresné a mají vztah ke konkrétnímu poplatníkovi, protože zohled ůjí jeho platební schopnost. Mezi osobní dan ě pat í dan ě d chodové, které jsou placeny FO. In rem dan ě jsou placeny bez ohledu na platební schopnost poplatníka. Mezi dan ě in rem pat í dan ě spot ební, z p idané hodnoty, výnosové, d chodové placené spole nostmi nebo majetkové. (Kubátová, 2010)

1.4.5 T íd ní podle druhu sazby

Mezi t íd ní daní podle druhu sazby pat í:

- stanovené bez vztahu ke zda ůvanému základu
- specifické
- ad valorem

Dan ě stanovené bez vztahu ke zda ůvacímu základu jsou dan ě paušální a dan ě z hlavy, platí je všechny subjekty kv ůli své existenci. Specifické dan ě jsou stanoveny podle množství jednotek da ůového základu nebo podle množství jednotek, kterou obsahuje ůžité ná vlastnost v da ůovém základu. Dan ě ad valorem jsou ůr ůvány podle ceny zda ůvaného základu. (Kubátová, 2010)

1.4.6 T íd ní podle da ového ur ení

Mezi t íd ní daní podle da ového ur ení pat í:

- státní
- municipální
- vyšších územn - správních celk
- sv ené (Kubátová, 2010)

1.4.7 T íd ní institucionální

Institucionální t íd ní slouží zejména k ú el m srovnávacím a ídícím na základ statisti-
kého zpracování údaj . Nejvýznamn jší len ní daní je podle OECD nebo Mezinárodního
m nového fondu. (Kubátová, 2010)

1.4.8 Klasifikace OECD

Dan OECD jsou rozd lovány do 6 hlavních skupin následovn :

1000 Dan z d chod , zisk a kapitálových výnos

1100 Dan z d chod , zisk a kapitálových výnos od jednotlivc

1200 Dan z d chod , zisk a kapitálových výnos od spole ností

2000 P ísp vky na sociální zabezpe ení

2100 Zam stnanci

2200 Zam stnavatelé

2300 Samostatn ýd le ná osoba nebo nezam stnaná

3000 Dan z mezd a pracovních sil

4000 Dan majetkové

4100 Pravidelné dan z nemovitého majetku

4200 Pravidelné dan z ístého jm ní

4300 Dan z nemovitostí, d ídké a darovací

4400 Dan z finan ních a kapitálových transakcí

4500 Ostatní nepravidelné dan z majetku

4600 Ostatní pravidelné dan z majetku

5000 Dan z zboží a služeb

5100 Dan z výroby, prodej, převod, leasingu a dodávek zboží a úpravy zboží

5200 Dan z používání nebo povolení používání zboží nebo vykonávání určitých činností

6000 Ostatní dan

6100 Placené výhradně podniky

6200 Placené jinými subjekty než podniky (Kubátová, 2010)

1.4.9 Třídní podle stupně progresivity

Mezi třídní daní podle stupně progresivity patří:

- proporcionální
- progresivní
- regresivní

Způsob třídní souvisí zejména s požadavkem na spravedlnost. Proporcionální dan se s růstem důchodu poplatníka nemění, dan je konstanta. Progresivní dan s růstem důchodu roste, dan je rostoucí funkcí důchodu. U regresivního zdanění s růstem důchodu míra zdanění klesá, dan je klesající funkcí důchodu. (Kubátová, 2010)

1.5 Daňové systémy vyspělých zemí

Struktura daní nebo celková daňová zátěž jsou ovlivňovány několika faktory.

Mezi nejvíce ovlivňující faktory patří:

- ekonomické
- politické
- kulturní historické
- administrativní a institucionální
- technický pokrok
- globalizace

Ekonomické faktory jsou například odvětvová a geografická struktura, struktura pracovních sil, hospodářský růst, míra inflace nebo míra zapojení ekonomiky do mezinárodního obchodu. Zejména struktura ekonomiky a její vývoj má vliv na daňový systém.

Podle politický systém se prosazují daňová opatření, protože každá daň je uložena zákonem. Politické faktory mohou krátkodobě ekonomické důvody zastívat, a proto systém daní podléhá vlivu vládní strany, která prosazuje své požadavky. Daně podléhají politickému cyklu, protože politikové prosazují jiné návrhy před nebo po volbách.

Faktory kulturně historické jsou velmi významné, protože pomáhají sladit daňové systémy v jednotný trh. Každá země je odlišná z důvodů rozdílného způsobu zdanění, daňovou morálkou nebo výběrem daní.

Faktory administrativně-institucionální jsou blízce spojené s působením vlády, parlamentu a byrokracie. Změny v daňových zákonech se provádí prostřednictvím berního aparátu a konečné rozhodnutí o efektivitě provedení zákonného opatření rozhodují úředníci. Politici často spoléhají na rozhodnutí odborníků, protože ti setrvávají ve svém oboru déle než politici. Také ústavní právní uspořádání státu ovlivňuje daňový systém prostřednictvím struktury daní nebo daňových výnosů.

Technický pokrok se vždy odráží i v daních, protože zavedení některých daní byla velmi složitá a problematická. Technický rozvoj poskytuje úrodnější nástroje k výběru daní nebo proti daňovým únikům.

Faktor globalizace se v dnešní době projevuje stále intenzivněji s ohledem na mezinárodní podmínky. Daňové reformy probíhají ve vzájemné koordinaci jednotlivých zemí. (Kubátová, 2010)

1.6 Daňová kvóta

Daňová kvóta je ukazatel používaný pro mezinárodní srovnání daňového zatížení i ekonomické analýzy. Většinou se do daňového zatížení zahrnují kromě daní také povinné příspěvky na sociální zabezpečení, veřejné zdravotní pojištění, cla nebo místní daně. (Nahodil, 2009)

Daňová kvóta se vypočítá jako podíl daní na hrubém domácím produktu. Daňová kvóta říká, kolik z každé koruny nově vytvořené hodnoty se vybere jako daň. Zejména pomocí daňové kvóty můžeme porovnávat země v čas i prostoru. Daňové zatížení stoprocentně nezávisí na ekonomické úrovni země. Mezi zeměmi, které mají vysokou daňovou kvótu, nalezneme země s vysokou ekonomickou úrovní, ale i s nižším podílem HDP na obyvatele. (Kubátová, 2010)

Daňový mix nám ukazuje strukturu daňových kvót a odpovídá také její roznorodosti. V tšinou se používá členění daní podle OECD do šesti skupin:

1000 Daň z důchodu, zisků a kapitálových výnosů

2000 Příspěvky na sociální zabezpečení

3000 Daň z mezd a pracovních sil

4000 Daň majetková

5000 Daň ze zboží a služeb

6000 Ostatní daně

Každá země má dva až tři hlavní daňové výnosy, ostatní výnosy mají spíše doplňkový charakter. Hlavní zdroj daňových výnosů je výsledkem tradice nebo daňové politiky státu.

Od poloviny 80. let je v některých zemích zastáván názor, že by se v tšinou daňové bremenem loptěné na spotřebu.

Zastánci zdanění spotřeby argumentují:

- u nepřímých daní jsou úniky obtížnější
- progresivní zdanění důchodu odrazuje poplatníky od práce – nepřímé zdanění je méně distorzivní
- progresivní přímé zdanění snižuje úspory
- spotřební zdanění mají nižší náklady na administrativu než důchodové daně
- nepřímé daně mají v podmínkách nízké inflace v tšinou výnosovou pružnost

Odpůrci zdanění spotřeby argumentují:

- spotřební daně jsou nespravedlivé – regresivní
- spotřební zdanění je neefektivní – distorzivní
- DPH má vysoké administrativní náklady
- daně ze spotřeby zvyšují inflaci

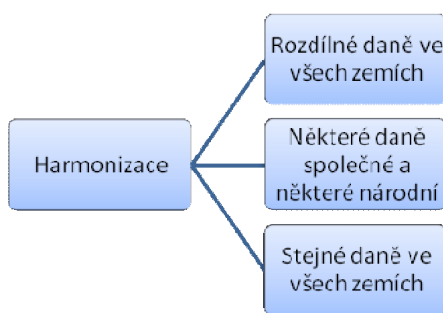
Bohužel ukazatel daňového srovnání má i své nedostatky, protože každá země zahrnuje pod pojem daň něco jiného. Dále do zahrnutí patří, jak dobře bude v dané zemi proveden odhad hrubého domácího produktu. (Kubátová, 2010)

1.7 Daňová harmonizace

Pod pojmem daňová harmonizace se dá nejlépe představit proces sblížení daňových soustav států na základě společných pravidel. Harmonizační proces lze rozdělit do 3 fází:

1. výběr daně, kterou je nutné harmonizovat
2. harmonizace daňového základu
3. harmonizace daňové sazby

Harmonizaci lze také rozdělit do několika úrovní, které jsou zobrazeny v následujícím obrázku:

Obr. 1. Harmonizace EU (Vlastní zpracování)

Daňová harmonizace je také proces nebo výsledek, kdy hlavním cílem je zavedení jednotného trhu a jeho hladkého fungování. Pokud má být dosaženo jednotného trhu, pak může být harmonizace rozdělena na:

- pozitivní
- negativní

Pozitivní harmonizace souvisí s přibližováním národních daňových systémů států Evropských společenství prostřednictvím implementace směrnic, nařízení a ostatních legislativních nástrojů. Negativní harmonizace souvisí s výsledky činnosti Evropského soudního dvora, kdy jsou učiněna opatření na základě daňové judikatury ESD. (Nerudová, 2011)

1.7.1 Harmonizace nepřímých daní

Od počátku evropské integrace s oblastí nepřímých daní blízce souvisí vytvoření a fungování jednotného vnitřního trhu. Pro společný trh je nezbytná daňová harmonizace zejména pro volný pohyb zboží a služeb.

Nepřímé daně jsou podle OECD zařazeny ve skupině 5 000 – Daně ze zboží a služeb, která se dále dělí na:

- všeobecné spotřební daně
  - představovány prodejními danimi a DPH
- specifické spotřební daně na vybrané zboží a služby
  - spotřební daně
  - ekologické daně
  - fiskální monopoly, importní a exportní cla
- daně za užívání zboží a vykonávání činnosti, ke kterým patří jednorázové nebo pravidelné daně z provozu motorových vozidel (Láchová, 2007)

1.8 Historie daní

Daňová teorie je popsána z hlediska historie celkových daní. Jelikož je práce zaměřena na nepřímé daně, tak je dále popsána historie spotřebních daní.

Daňová teorie se rozvíjela v rámci filozofie a náboženských učení již ve starověku a středověku. Prvními intelektuály, kteří vysvětlovali povahu a funkci daní byli francouzští fyziokraté a angličtí ekonomové jako Adam Smith nebo David Ricardo. Pro ně byla svoboda jednotlivce základním předpokladem hospodářské teorie a politiky. Adam Smith byl zastáncem neviditelné ruky trhu a formuloval tytéž daňové kánony, které vyjadřovaly zásadu spravedlnosti, úpravedlivosti, pohodlnosti placení a úspornosti. David Ricardo se zabýval daňovým přesunem a dopadem, a proto vytvořil klasickou teorii daňového přesunu. John Stuart Mill byl zastáncem principu platební schopnosti a nutnosti nastolit daňovou povinnost na základě principu rovné obětí.

Mezi hlavní neoklasiky patří rakouská, severská, cambridgeská a lausannská škola. Hlavním předmetem neoklasik je zejména rovnováha na dokonale konkurenčním trhu. Neoklasikové jako první ze všech použili poptávkových a nabídkových křivek a teorie v podobě přebytku spotřebitele a přebytku výrobce. John Maynard Keynes byl hlavním zastáncem keynesiánské teorie zdanění a přišel s novou rozpočtovou teorií. Daňovou teorii v rámci neokonzervatismu představuje teorie strany nabídky v podobě ozdravovací daňové politiky. Teorie nabídky je makroekonomicky vyjádřena pomocí Lafferovy křivky, která demonstruje závislost daňového výnosu na daňové sazbě. (Kubátová, 2009; Kubátová, 2010)

1.8.1 Historie spotřebních daní

Historicky nejstarší daně byly různé poplatky a daně placené obchodníky při vjezdu na určité území, při jezdě územím nebo při obchodování na tržišti. Později byl vývoj ubíráván dvěma směry. První byly akcízy, které fungovaly jako daně z právního převodu zboží. Z nich vznikly obrátové daně, které byly ukládány jako procentní část z ceny obrátu zboží. Ve druhém směru se vyvinuly spotřební daně jednotkové, kdy jejich základem daně byl počet kusů, litrů nebo jiných fyzických jednotek. Ve 30. letech, kdy probíhala hospodářská krize, vznikaly v Československu nové daně. Daně se platily například z droždí, z kypících přípravků do pečiva, z umělých tuků, ze žárovek a z vodní síly.

V současné době ve většině zemí existuje několik spotřebních jednotkových daní z vybraných druhů zboží, které má nízkou cenovou elasticitu poptávky. Ve vyspělých zemích je dnes spotřeba vybraných druhů zboží zatížena selektivními daněmi. Zvýšené sazby DPH byly v zemích EU zrušeny, protože jsou považovány za vyhovující zejména pro země, které mají nerozvinutou ekonomiku. (Kubátová, 2009; Kubátová, 2010)

2 DA OVÉ SYSTÉMY

Da ové systémy eské republiky, Polska, Ma arska a Slovenska jsou velmi obdobné. Vybrané zem mají mnoho společného, protože vstoupily do EU ve stejném roce, a proto společně vytvořily Visegrádskou skupinu. Kapitola bude obsahovat základní rozdělení da ových systémů jednotlivých zemí a bližší charakteristiku zejména nepřímých daní.

2.1 Visegrádská skupina

Visegrádská skupina je neoficiální označení čtyř postkomunistických zemí ve střední Evropě. Původně se skupina nazývala Visegrádská trojka, Visegrádská čtyřka a se stala až následkem rozdělení česko-slovenské federativní republiky. Seskupení získalo svůj oficiální název až při setkání prezidenta Václava Havla, premiéra Ma arska Józsefa Antalla a prezidenta Polska Lecha Walesy. V4 vznikla dne 15. února roku 1991 a je motivována 4 faktory:

- touha odstranit zbytky komunistického bloku ve střední Evropě
- touha po ekonomické spolupráci mezi středoevropskými zeměmi
- přesvědčení, že díky společnému úsilí bude snazší dosáhnout stanovených cílů
- blízkost představitelů vládoucí politické elity

Visegrádská skupina odráží úsilí zemí střední Evropy, aby spolupracovaly v zájmu společného zájmu v rámci evropské integrace. Visegrádská skupina je často označována jako Visegrádská čtyřka nebo zkratka V4. Všechny země V4 jako Česká republika, Slovensko, Polsko a Ma arsko se staly členy EU 1. května 2004.

Země využívají vzájemné podpory k ekonomickým a politickým cílům v Evropě a hlavní zájem byl kladen na demografický vývoj Evropy. V4 chce přispět k budování evropské bezpečnostní architektury založené na efektivní, funkční a vzájemně se posilující spolupráci v rámci evropských institucí. Veškeré aktivity V4 jsou zaměřeny na posílení stability v regionech střední Evropy. Zúčastněné země vnímají svou spolupráci jako výzvu.

Když země skupiny V4 v roce 2004 vstoupily do Evropské unie, tak vzrostly jejich zahraniční a politické aktivity. V rámci regionálního partnerství probíhá spolupráce s Rakouskem a Slovenskem. S ostatními zeměmi střední a východní Evropy skupina spolupracuje v rámci programu V4+. Visegrádský program byl založen v roce 2008 pro správu a finan-

cování projekt , které p íspívají k demokratizaci ve vybraných zemích východní Evropy, západního Balkánu a jižního Kavkazu.(The Visegrad Group, © 2000-2013)

2.2 Da ový systém eské republiky

Zákonodárnou moc v eské republice p edstavuje dvoukomorový parlament, který se skládá z poslanecké sn movny a senátu. Výkonnou moc p estavuje vláda. Hlavou státu je prezident. Území republiky se d ílí na 14 vyšších samosprávných celk .

Prezident: Miloš Zeman (2013)

M na: Koruna eská (CZK)

Da ový systém eské republiky je v hlavních znacích podobný systém m v tšiny vysp - lých evropských zemí a skládá se z:

1. P ímé dan

- da z p íjm fyzických osob
- da z p íjm právnických osob
- da z nemovitostí
- da silni ní
- da d dická, darovací a z p evodu nemovitostí

2. Nep ímé dan

- da z p ídané hodnoty
- spot ební da (Ministerstvo financí, © 2006-2013)

V následujících kapitolách budou p ímé dan popsány ve zkratce, ale d raz bude kladen na dan nep ímé, které budou popsány podrobn ji v praktické ásti.

2.2.1 Da z p íjm fyzických osob

Poplatníkem dan z p íjm jsou fyzické osoby, které mají na území eské republiky bydlišt , mají da ovou povinnost, která se vztahuje na p íjmy plynoucí ze zdroj na území eské republiky i na p íjmy plynoucí ze zahrani í.

P edm tem dan z p íjm jsou:

- p íjmy ze závislé innosti a funk ních požitk
- p íjmy z podnikání a jiné samostatn výd le né innosti
- p íjmy z kapitálového majetku

- p íjmy z pronájmu
- ostatní p íjmy

Základem dan je částka, o kterou p íjmy plynoucí poplatníkovi p esahují výdaje. Pokud plyne poplatníkovi ve zda ovacím období více druh p íjm soub žn , tak je základem dan sou et díl ích základ dan . Sazba dan v sou asné dob íní 15 %. (Marková, 2012)

2.2.2 Da z p íjm právnických osob

Poplatníky dan z p íjm jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami, dále organiza ní složky státu a podílové fondy. Poplatníci, kte í mají na území eské republiky své sídlo nebo místo vedení, mají da ovou povinnost, která se vztahuje na p íjmy plynoucí ze zdroj na území eské republiky i ze zdroj plynoucí ze zahrani í. P edm tem dan se rozumí p íjmy z veškerých innosti a z nakládání s veškerým majetkem.

Základ dan se odvozuje od výsledku hospoda ení p ed zdan ním, který se následn upra vuje. Základ dan je rozdíl, o který p íjmy p evyšují výdaje. Dále se základ dan m že snížit o da ovou ztrátu nebo výdaje vynaložené na realizaci p rojekt výzkumu a vývoje.

Sazba dan v sou asné dob íní 19 % s výjimkou investí ních fond , penzijních fond a podílových fond , u kterých je sazba dan rovna 5 %. Sazba 15 % se vztahuje na p íjmy z dividend, podíl na zisku, vypo ádacích podíl a podíl na likvida ním z statku. (Marková, 2012)

2.2.3 Da z nemovitosti

Da z nemovitosti je upravena zákonem . 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí a je tvo ena daní z pozemk a ze staveb.

Poplatníkem dan z pozemk je vlastník pozemk a p edm tem jsou pozemky na území eské republiky vedené v katastru nemovitostí. Základem dan je cena p dy zjišt ná nás o bením skute né vým ry pozemku v m² pr m rnou cenou p dy stanovenou na m², která se týká pozemk orné p dy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sad a trvalých travní ch porost . Sazby dan jsou rozdílné pro jednotlivé druhy pozemk .

Poplatníkem dan ze staveb je vlastník stavby, bytu nebo samostatného nebytového prost o ru a p edm tem jsou stavby na území eské republiky . Základem dan ze staveb je vým ra p dorysu nadzemní ásti stavby v m² a z byt nebo samostatn nebytového prostoru je vým ra podlahové plochy v m². Sazby dan jsou rozdílné pro obytné domy, u staveb pro

individuální rekreaci, u garáží nebo u staveb užívaných pro podnikatelskou činnost. (Marková, 2012)

2.2.4 Daň silniční

Poplatníkem silniční daně jsou fyzické nebo právnické osoby, které jsou provozovatelem vozidla, které je registrované v České republice v registru vozidel. Předmětem daně jsou silniční motorová vozidla, pokud jsou používána k podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti.

Základem daně je zdvihový objem motoru v cm^3 u osobních automobilů, dále součet nejvyšších povolených hmotností a počet náprav u nákladních nebo nejvyšší povolená hmotnost a počet náprav u ostatních vozidel. Saazba silniční daně se počítá pomocí zdvihového objemu motoru nebo podle počtu náprav a hmotnosti. (Marková, 2012)

2.2.5 Daň dárková, darovací a z převodu nemovitostí

Daň dárková, darovací a z převodu nemovitostí jsou upravené zákonem č. 357/1992 Sb.

Poplatníkem dárkové daně je dárc, který nabytí dárkou ze závěti nebo ze zákona. Předmětem daně je nabytí majetku dárkou. Základem daně je cena majetku snížená o prokázané dluhy zřizovatele, přímé náklady s pohřbením, odměnná i nebo dárková dávka.

Poplatníkem darovací daně je nabyvatel. Předmětem daně je bezúplatné nabytí majetku. Základem daně je cena majetku snížená o prokázané dluhy nebo clo a daň placené při převodu.

Poplatníkem daně z převodu nemovitostí je převodce a nabyvatel. Předmětem daně je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem. Základem daně z převodu nemovitostí je cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu.

Sazby daně se počítají na základě zařazení do skupin. (Marková, 2012)

2.2.6 Daň z přidané hodnoty

Problematiku daně z přidané hodnoty řeší zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Osoba, která je povinná k DPH je fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost. Dále je to právnická osoba, která nebyla založena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomickou činnost.

Předmětem daně je dodání zboží nebo převod nemovitostí, poskytnutí služby za úplatu, pořízení zboží z jiného členského státu EU nebo dovoz zboží.

Do základu daně se zahrnuje vše, co jako úplatu obdržel plátcem za uskutečněné zdanitelné plnění včetně částky na úhradu spotřební daně.

V současné době disponuje Česká republika dvěma typy sazeb – snížená a základní sazba. Snížená sazba je ve výši 15 % a seznam zboží patřící do této sazby je uveden v přílohách zákona č. 235/2004 Sb. Základní sazba je ve výši 21 % a podléhá ostatnímu zboží, které není uvedeno v příloze. (Marková, 2012)

2.2.7 Spotřební daň

V České republice problematiku spotřebních daní upravuje zákon č. 353/2003 sb. o spotřebních daních. Mezi nejdůležitější spotřební daně patří:

- daň z minerálních olejů
  - motorové benzíny, ostatní benzíny a letecké pohonné hmoty
  - stacionární oleje a těžké plynové oleje
  - těžké topné oleje
  - odpadní oleje
  - kapalné ropné plyny
- daň z lihu
- daň z piva
- daň z vína a meziproduct
- daň z tabákových výrobků
  - cigarety
  - doutníky a cigarillos
  - tabák ke kouření
  - ostatní tabák

Plátcem je fyzická nebo právnická osoba, která je provozovatelem daněvého skladu, oprávněným příjemcem, odesílatelem nebo výrobcem. Předmětem spotřebních daní jsou vybrané výrobky, které byly na daněvé území Evropského společenství vyrobeny nebo dovezeny.

Spotřební daň se vypočítá vynásobením základu daně sazbou daně stanovenou pro příslušný výrobek. Zdanovacím obdobím pro vybrané výrobky je kalendářní měsíc. (Marková, 2012)

2.3 Daňový systém Polska

Polsko je republika s prezidentem, dvoukomorovým parlamentem a správním členěním na 16 vojvodství.

Prezident: Bronisław Komorowski

Měna: Polský zlotý (PLN)

Současný daňový systém Polska funguje od 17. října 1997, kdy stanovuje právní základ pro uložení daní. Polský daňový systém rozlišuje 13 typů daní a skládá se z:

1. Příjmové daně

- daň z příjmů fyzických osob
- daň z příjmů právnických osob

2. Majetkové daně

- daň dědická a darovací
- daň z veškerých nemovitostí (daň z obecního práva)
- zemědělská daň
- daň z lesa
- daň z nemovitostí
- silniční daň
- daň z tonáže
- daň z těžby některých rud

3. Nepříjmové daně

- daň z přidané hodnoty
- spotřební daň
- daň z her (Finanse, © 2011 – 2012)

2.3.1 Daň z prodané hodnoty

Problematiku daně z prodané hodnoty v Polsku řeší:

- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. z 2011 r. Dz. U. Nr 177, poz. 1054)
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 73, poz. 392, z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 68, poz. 360).

Daňoví poplatníci jsou právnické osoby, organizační jednotky bez právní subjektivity nebo fyzické osoby vykonávající podnikatelskou činnost bez ohledu na účel nebo výsledky této činnosti.

Předmětem daně je dodání zboží, placené služby, export a import zboží nebo pořízení zboží uvnitř společenství.

Základem daně je obrát, kdy obrát je dlužná částka z titulu prodeje snížená o částku daně splatné. Dlužná částka zahrnuje veškeré dávky placené kupujícím nebo těmito osobám.

V současné době disponuje Polsko třemi typy sazeb – dvě snížené a základní sazba. Nové sazby jsou platné pro období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013. Snížené sazby jsou ve výši 5 % a 8 % a seznam zboží patřící do těchto sazeb je uveden v příloze 3, zákona o dani z prodané hodnoty. Základní sazba je ve výši 23 % a podléhá ostatnímu zboží, které není uvedeno v příloze. (Dz. U. Nr 177, poz. 1054, 2011)

2.3.2 Spot ební da

V Polsku problematiku spot ebních daní upravuje DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626.

Mezi nejd ležit jší spot ební dan pat í:

- da z minerálních olej
  - uhlí a koks na topení
  - benzín
  - letecký benzín a palivo
  - oleje
  - motorová nafta
  - topné a mazací oleje
  - zemní plyn a jiné plynné uhlovodíky
  - elekt ina
- da z alkoholických produkt
  - líh
  - pivo
  - víno a meziprodukty
- da z tabákových produkt
  - cigarety
  - doutníky a cigarillos
  - tabák ke kou ení
  - ostatní tabák

Da oví poplatníci dle zákona jsou fyzické, právnické osoby a organiza ní jednotky bez právní subjektivity provád jící operace, které jsou p edm tem spot eb ní dan .

P edm tem spot ební dan je výroba nebo dovoz zboží podléhající spot ební dani, zaved e-ní spot ební dan ve sklad nebo po ízení zboží uvnit spole enství.

Sazby dan jsou vyjád ené jako množství na jednotku produktu, procento ze základu dan , procento maximální maloobchodní ceny nebo ástka na jednotku výrobku a procento z maximální maloobchodní ceny . (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626 . 26. 5. 2012, 2011)

2.3.3 Daň z her

V Polsku problematiku daní z her řeší Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.

Poplatníkem daní jsou fyzické, právnické osoby nebo organizační jednotka bez právní subjektivity, která působí v oblasti hazardních her na základě licence nebo povolení.

Základem daně je:

- loterie – příjmy z loterie
- po etní hra – celková splacená cena
- bingo – nominální hodnota
- kostky a hrací karty – částka rozdílu mezi výší platby v hotovosti výměnou za žetony
- poker – vítězná částka vyplacená v hotovosti
- hra na stroji – částka rozdílu mezi částkou, kterou obdržel odipovním hahazardních her (Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z późn. zm. 19. 11. 2009, 2009)

Sazby pro zdanění her jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 1. Přehled a sazby her - PL(Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z późn. zm. 19. 11. 2009, 2009)

Hra	Sazba
Loterie a bingo	10 %
Loterie – peníze	15 %
Po etní hra	20 %
Peněžní bingo hry	25 %
Audiotex loterie	
Pokerový turnaj	
Sportovní sázky v soutěži zvířat	2,5 %
Ostatní sázky	12 %

2.4 Daňový systém Maďarska

Maďarsko je pluralitní republika, která má jednokomorový parlament. Hlavou státu je prezident a dělí se na 16 správních oblastí.

Prezident: János Áder (od 10. 5. 2012)

Měna: Maďarský forint HUF

Daňový systém Maďarska je velice složitý a rozsáhlý. Ještě v roce 2010 obsahoval daňový systém 58 typů daní, který se postupně snižoval. V současné době je daňový systém snižován na 51 typů daní, ale plánuje se tříletý program na snížení daní o jednu třetinu. Daňový systém Maďarska zahrnuje do nejdůležitějších daní:

- daň z příjmů právnických osob
- daň z příjmů fyzických osob
- daň z přidané hodnoty
- zjednodušená podnikatelská daň
- daň sociálního příspěvku
- bankovní daň
- speciální přechodné sektorové daně
- spotřební daň
- daň z provozu motorových vozidel
- nehodová daň
- registrační daň motorového vozidla
- daň energetická
- ekologické daně
- daň z nezdravých potravin
- inovační příspěvek
- příspěvky do fondu Národního kulturního programu
- daň z telefonických hovorů a zpráv
- jednotná pojišťovací daň
- obrácené DPH v zemích EU
- transakční daň z finančních operací

2.4.1 Daň z přidané hodnoty

Problematiku daně z přidané hodnoty v Maarsku řeší 2007. évi CXXVII. Törvény - ázáltalánosforgalmiadóról.

Daňovým poplatníkem se rozumí právní zpsobilost fyzické nebo právnické osoby, která svým vlastním jménem vykonává hospodářskou činnost bez ohledu na její umístění, úhel nebo výsledek.

Předmětem daně je dodání zboží, poskytování služeb, export a import zboží nebo pořízení zboží uvnitř společenství.

Základem daně je dodání zboží nebo poskytování služeb, pokud zákon nestanoví jinak.

V současné době disponuje Maarsko třemi typy sazeb – dvě snížené a základní sazba. Snížené sazby jsou ve výši 5 % a 18 % a seznam zboží patřící do těchto sazeb je uveden ve tomto dodatku zákona. Základní sazba je ve výši 27 % a podléhá ostatnímu zboží, které není uvedeno v dodatku. (2007. évi CXXVII. törvény, 2007)

2.4.2 Spotřební daň

V Maarsku problematiku spotřebních daní upravuje zákon 2003. évi CXXVII. Törvény - a jövedékadóirólés a jövedéktermékekforgalmazásánakkülönösszabályairól.

Mezi nejdomnělejší spotřební daně patří:

- daň z minerálních olejů
- daň z alkoholových produktů
- daň z piva
- daň z vína
- daň ze šampaňského
- daň z meziproductů
- daň z tabákových produktů

Poplatníkem spotřební daně je osoba vyrábějící výrobek, daňový sklad držící licenci nebo registrovaný odesílatel.

Předmětem daně je zboží podléhající spotřební dani pro tuzemskou produkci a zboží, které je dováženo. (2003. évi CXXVII. törvény, 2003)

2.5 Daňový systém Slovenska

Slovenská republika je pluralitním státem s jednokomorovým parlamentem a prezidentem.

Správní územní zemi je na 8 krajů.

Prezident: Ivan Gašparovič (4. 4. 2009)

Měna: euro (EUR)

Daňový systém Slovenska se skládá z:

1. Přímé daně

- daň z příjmů fyzických osob
- daň z příjmů právnických osob

2. Nepřímé daně

- daň z přidané hodnoty
- spotřební daň

3. Místní daně

- daň z nemovitostí
- daň ze psa
- daň z užívání veřejného prostranství
- daň za ubytování
- daň z prodejních automatů
- daň z nevhodných hracích přístrojů
- daň za vjezd a setrvání motorových vozidel v historické části města
- daň z jaderného záření
- poplatky za komunální odpady a drobné stavební odpady
- daň z motorových vozidel (Ministerstvo financií, © 2012)

2.5.1 Daň z přidané hodnoty

Problematiku daně z přidané hodnoty na Slovensku řeší zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z přidané hodnoty.

Poplatníkem je každá osoba, která vykonává nezávisle jakoukoliv ekonomickou činnost bez ohledu na účel nebo výsledky této činnosti.

Příkladem daně je dodání zboží nebo poskytování služeb za protihodnotu, dovoz a vývoz zboží.

V současné době disponuje Slovensko dvěma typy sazeb – snížená a základní sazba. Snížená sazba je ve výši 10 % a seznam zboží patřící do této sazby je uveden v příloze 7 zákona o dani z přidané hodnoty. Základní sazba je ve výši 20 % a podléhá ostatnímu zboží, které není uvedeno v příloze. (222/2004 Z.z. plnění k 1. 1. 2012, 2012)

2.5.2 Spotřební daně

Na Slovensku problematiku spotřebních daní upravuje:

- zákon 98/2004 Z. z. o spotřební dani z minerálního oleje
- zákon 105/2004 Z. z. o spotřební dani z lihu
- zákon 530/2011 Z. z. o spotřební dani z alkoholických nápojů
- zákon 106/2004 Z. z. o spotřební dani z tabákových výrobků
- zákon 609/2007 Z. z. o spotřební dani z elektriny, uhlí a zemního plynu a o změně a doplnění zákona 98/2004 Z. z. o spotřební dani z minerálního oleje v pozdějších předpisech

Mezi nejdražší spotřební daně patří:

- daň z minerálních olejů
- daň z elektřiny, uhlí a zemního plynu
- daň z lihu
- daň z alkoholických produktů
- daň z tabákových výrobků
  - cigarety
  - doutníky a cigarillos
  - tabák ke kouření
  - ostatní tabák

Předmětem spotřební daně je produkt vyrobený na daňovém území, dodání produktu na daňové území z jiného členského státu nebo dovezení produktu na daňové území z území třetího státu. (Ministerstvo financí, © 2012)

II. PRAKTICKÁ ÁST

3 NEP ÍMÉ DAN V EVROPSKÉ UNII

Kapitola nep ímé dan bude blíže charakterizovat da z p idané hodnoty a spot ební dan podle p edpis Evropské komise. Da z p idané hodnoty bude charakterizována dle Evropských p edpis a požadavk na výši sazeb. Jednotlivé kategorie spo t ebních daní budou charakterizovány a dopln ny o minimální sazby stanovené EU.

3.1 Da z p idané hodnoty

První sm rnice DPH byla p ijata dne 11. dubna roku 1976, bohužel stanovovala pouze obecné struktury systému. Pokrytí DPH a strukturu sazeb si ur ovaly l enské státy. Od roku 1977 byla vydána první opat ení, která zavedla jedn otné DPH pokrytí. 1. ledna roku 2007 byla šestá sm rnice nahrazena sm rnicí o DPH (2006/112/ES), která sdružuje adu ustanovení do jednoho právního p edpisu a dává lepší p ehled právních p edpis EU o DPH. (European Commission, 2013)

3.1.1 DPH a p edpisy

V rámci Evropské unie je da z p idané hodnoty posuzována na p idanou hodnotu výrobk a služeb, které jsou kupovány nebo prodávány ve spole enství. Zboží, které je p edm tem vývozu a prodává se zahrani ním zákazník m, obvykle není p edm tem DPH. Naopak dovoz je zda ován, aby na trhu výrobce z EU mohli všichni sout žit za rovných podmínek na evropském trhu s dodavateli mimo EU.

Da z p idané hodnoty je:

- všeobecná da , která platí na všechny obchodní aktivity, které zahrnují výrobu a distribuci zboží nebo poskytování tržeb
- spot ební da , protože ji nese v kone ném d sledku spot ebitel
- ú tována na základ procenta z ceny, protože skute ná da ová zát ž je viditelná v každé fázi výrobního a distribu ního cyklu
- nep ímá da , protože je skute n zaplacená kupujícími konkrétnímu prodávajícímu jako sou ást ceny

Právní p edpisy EU eší problematiku DPH od 1. ledna 2007 sm rnicí 2006/112/ES. (European Commission, 2013)

3.1.2 Sazby DPH

Směrnice o DPH 2006/112/ES stanovuje ve své příloze III. právní rámec pro uplatnění sazeb DPH ve členských státech. Mezi základní pravidla patří:

- dodávky zboží a služeb podléhají DPH, které je obvyklé v základní sazbě ve výši nejméně 15 %
- členské státy mají možnost uplatňovat jednu nebo dvě snížené sazby, které nesmí být nižší než 5 % (European Commission, 2013)

3.2 Spotřební daně

Spotřební daně patří do kategorie nepřímých daní, které se týkají spotřeby nebo použití určitých výrobků. Jedná se o specifické daně, které jsou vyjádřeny jako procentní částka za množství produktu.

Mezi nejdůležitější spotřební daně, které jsou uplatňovány veškerými členskými státy EU, patří:

- alkoholické nápoje
- tabákové výrobky
- energetické produkty
  - motorová a topná paliva
  - benzín
  - elektřina
  - zemní plyn
  - uhlí a koks

V souvislosti se vznikem vnitřního trhu roku 1993 byly přijaty právní předpisy EU v oblasti spotřebních daní, které zahrnovaly zrušení kontrol daňové povahy na vnitřních hranicích mezi členskými státy. Právní úprava se postupně rozvíjela a patří do tří kategorií:

- struktura daně má být použita na určitou skupinu výrobků a vymezení výpočtu spotřební daně
  - na hektolitr
  - na stupeň alkoholu
  - EUR za 1 000 kus
- minimální sazby daní, které členské státy musí dodržovat pro jednotlivé typy výrobků

- obecná ustanovení, která se týkají zejména oblasti výroby, skladování a pohybu mezi členskými státy (European Commission, 2013)

3.2.1 Energetické produkty

Evropská komise navrhuje přepracovat pravidla zdanění energií, a proto dne 13. dubna roku 2011 předložila návrh na přepracování pravidel o zdanění v celé Evropské unii. Hlavním cílem nových pravidel je restrukturalizace energetických produktů a odstranění stávající nerovnováhy, kdy se bere v úvahu emise CO₂ a energetický obsah. Komise chce podporovat zejména spotřebu ekologicky šetrných výrobků a zabránit narušení hospodářské soutěže.

Mezi základní právní nástroje patří:

- Směrnice 2003/96/ES
- Směrnice Rady 2004/74/ES
- Směrnice Rady 2004/75/ES
- Směrnice Rady 95/60/ES
- 2006/428/ES (European Commission, 2013)

3.2.2 Alkoholické nápoje

Strukturu spotřebních daní z alkoholických nápojů definuje Směrnice Rady 92/83/EHS, která také vymezuje podmínky a základ daní. Mezi kategorie alkoholických nápojů patří:

- pivo
- víno
- kvašené nápoje a meziprodukty
- etanol (lihoviny)

V rámci harmonizace byla dohodnuta sada minimálních sazeb v celé Evropské unii. Členské státy mohou volně stanovit sazbu spotřebních daní nad rámec minimálními sazbami, které považují za příslušné podle svých vnitrostátních okolností. Minimální ceny jsou stanoveny ve Směrnici Rady 92/84/EHS, proto je komise pravidelně přezkoumává.

Tato směrnice stanovuje minimální sazby, které jsou:

- pro alkohol – 550 EUR za hektolitr čistého alkoholu
- u meziproduktů – 45 EUR za hektolitr výrobků
- pro vína a šumivá vína – nulová sazba
- u piva – 0,748 EUR za hektolitr za stupeň pláta nebo 1,87 EUR za hektolitr za stupeň hotového výrobku (European Commission, 2013)

3.2.3 Tabákové výrobky

Zavedení opatření pro zdanění tabákových výrobků proběhlo 1. ledna roku 1993. Současný právní rámec stanoví:

- společnou strukturu spotřební daně z tabákových výrobků
- minimální sazbu úrovně, nad kterou mohou členské státy stanovit vnitrostátní sazby ve výši, kterou uznají za přiměřenou podle svých vnitrostátních okolností.

Zdanění tabákových výrobků upravuje Směrnice Rady 2011/64/EU z 21. června roku 2011 a tato směrnice:

- definuje různé kategorie tabákových výrobků
- stanovuje obecné zásady zdanění tabákových výrobků
- stanovuje minimální spotřební daně ve výši 57 % z vážené průměrné maloobchodní prodejní ceny cigaret
- stanovuje minimální výši spotřební daně z 64 EUR na 1 000 cigaret
- určuje minimální sazby pro jemný řezaný tabák k ručnímu balení cigaret ve výši 40 % z vážené průměrné maloobchodní prodejní ceny nebo 40 EUR za kilogram
- určuje minimální sazby pro ostatní tabák ke kouření ve výši 20 % z maloobchodní prodejní ceny nebo 22 EUR za kilogram (European Commission, 2013)

3.3 Daňové podvody

V současné době jsou daňové problémy velkým problémem celé EU a jsou to zejména další náklady pro veřejné finance. Bohužel až 1 trilion eur z každého roku chybí v rozpočtech zemí EU. Osoby nebo společnosti, které se dopustí daňových podvodů, jsou nespravedlivě zvýhodněny před ostatními poplatníky.

Mezi povinnostmi jednotlivých zemí je výběr daní a boj proti podvodům. Aby opatření bylo efektivnější je zapotřebí zapojit více zemí, protože podvody bývají v tšinou organizovány

p es hranice. Je nutná koordinace postupu všech zemí EU, protože opat ení v jedné zemi m že mít negativní vliv na okolní zem .

Da ové úniky a podvody jsou celosv tovým problémem, takž e EU podporuje OECD proti agresivnímu da ovému plánování a také vítá podporu ze strany G20 nebo G8. V prosinci 2012 byl vytvo en ak ní plán proti boji na da ové podvodníky a úniky na evropské úrovni. (European Commission, 2013)

Výsledky jednotlivých zemí a jejich stínového hospodá ství jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 2. Da ové podvody a stínová ekonomika (European Commission, 2013)

Zem	HDP 2009	Velikost stínového hospodá ství	Da ové zatížení 2009	Velikost stínového hospodá ství	Da ztracená ve stínovém hospodá ství
	Milion EUR	%	%	Milion EUR	Milion EUR
R	145 000	18,4	34,5	26 680	9 205
PL	354 000	27,2	31,8	96 288	30 620
HU	98 000	24,4	39,5	23 912	9 445
SK	66 000	18,1	28,8	11 946	3 440
Celkem	12 271 200	22,1	35,9	2 258 223	864 282

Se stínovou ekonomikou jsou nejvíce spojeny nelegální drogy, prostituce, ozbrojení, alk ohol, tabák nebo autorsky chrán ná média. Ceny t chto produkt nebo služeb m žou mít dv cenové hladiny. Ceny mohou být levn jší než legální ceny, protože distributor nemusí platit dan . Ceny mohou být také vyšší než legální ceny, protože produkt je t žce získate l-ný.

Na nejvíce daní utopených ve stínové ekonomice se podílelo Polsko, poté Ma arsko, e s-ká republika a nejmén únik bylo na Sloven sku. Nejvíce da ových únik by se dalo e- kat spíše u Ma arska, protože má nadpr m rné da ové zatížení a nejvyšší po et daní. e- šení stínové ekonomiky by mohla být legalizace vybraných produkt nebo služeb.

3.4 Makroekonomická analýza zemí Visegrádské skupiny

Pro makroekonomickou analýzu zemí V4 byly vybrány ukazatele hrubého domácího produktu, inflace a nezaměstnanosti. Analýza se zaměřila na vývoj ekonomiky během deseti let pro sledované období 2001, 2010 a 2011.

3.4.1 Hrubý domácí produkt

Hrubý domácí produkt je nejčastěji používaným ukazatelem pro měření celkové velikosti daných ekonomik. Jelikož je práce zaměřena spíše na ekonomickou analýzu, tak byl vybrán HDP v 1 000 miliónech EUR. Odvozený HDP na obyvatele v paritě kupní síly by nebyl vhodný, protože se zaměřuje více na životní úroveň v rámci srovnání EU.

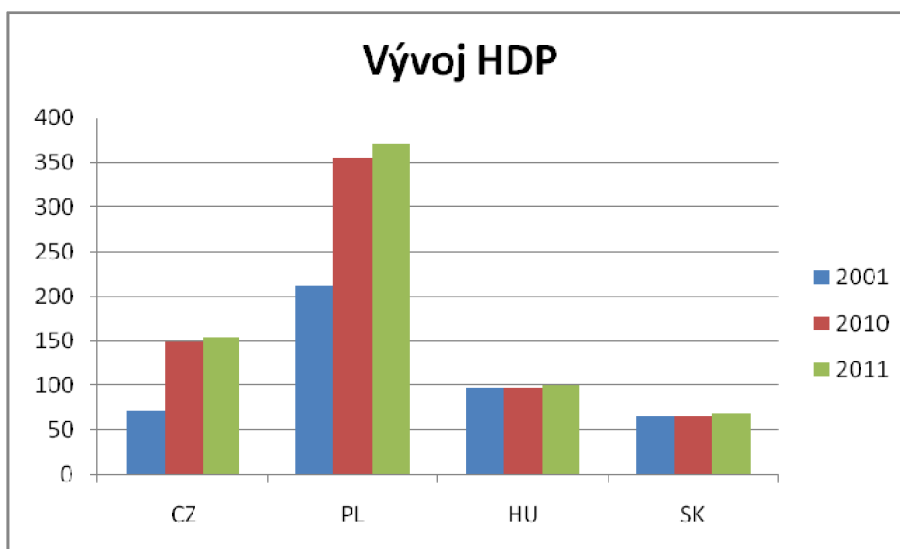
V následující tabulce je uveden vývoj HDP v běžných tržních cenách za období 2001, 2010 a 2011:

Tab. 3. HDP v 1 000 mil. EUR (Evropa v číslech - ročenka Eurostatu, 2012)

HDP			
Zem	EUR - 1 000 milión		
	2001	2010	2011
CZ	72	149	155
PL	212	355	370
HU	97	97	101
SK	66	66	69

Od roku 2001 česká republika i Polsko zaznamenaly značné zvýšení HDP. Vývoj HDP u Maarska a Slovenska se jeví konstantně bez značných změn. Díky celosvětové finanční krizi v letech 2008 – 2009 pocívalo mnoho zemí značný pokles HDP. Teprve v roce 2010 se začala ekonomika oživovat a tento vývoj pokračoval také v roce 2011. Mezi vybranými zeměmi byl růst reálného HDP značně odlišný. (Evropa v číslech - ročenka Eurostatu, 2012)

Následný vývoj HDP v běžných tržních cenách je zobrazen v následujícím obrázku:

Obr. 2. Vývoj HDP v běžných tržních cenách v 1 000 EUR (Vlastní zpracování)

3.4.2 Inflace

Inflace zjišťuje zvyšování obecné úrovně cen zboží a služeb v dané ekonomice a měří se indexem spotřebitelských cen nebo maloobchodními cenovými indexy. Pro práci byl vybrán harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP), který byl vytvořen v rámci EU za účelem pátrání po cenovém vývoji.

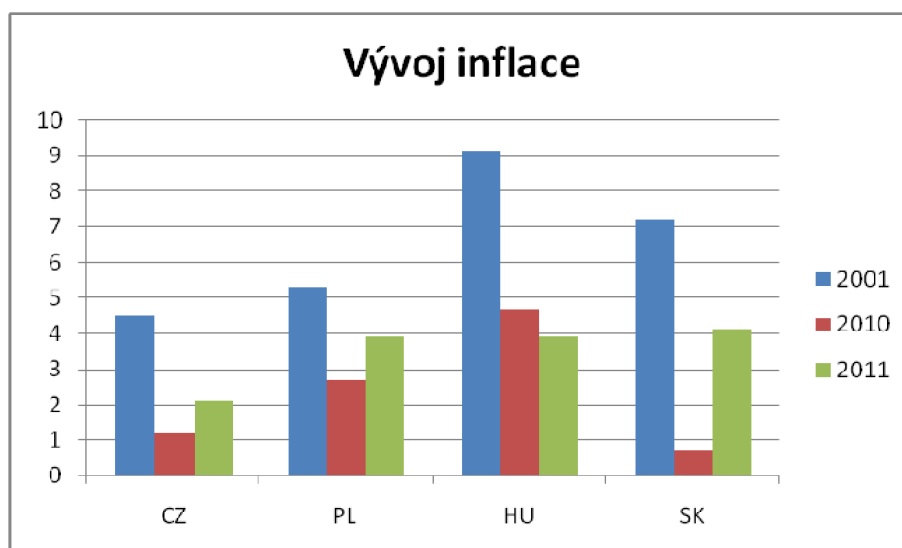
V následující tabulce je uveden vývoj inflace v % za sledované období 2001, 2010 a 2011:

Tab. 4. Inflace v % (Evropa v číslech - ročenka Eurostatu, 2012)

Inflace v %			
	2001	2010	2011
CZ	4,5	1,2	2,1
PL	5,3	2,7	3,9
HU	9,1	4,7	3,9
SK	7,2	0,7	4,1

V posledních dvou desetiletích inflace vzrostla v relativně malém tempu. Nejvyšší inflace byla pro všechny sledované země v roce 2001 a poté začínala klesat. Rok 2010 byl spojen s finanční krizí, ale ceny byly mírně rostoucí. Míra inflace se začínala zrychlovat v roce 2011, kdy ceny velmi rostly, největší skok probíhal na Slovensku. Nejvyšší inflace byla zaznamenána v Maarsku v roce 2001 a nejnižší zase na Slovensku v roce 2010. V současné době má nejnižší inflaci Česká republika a nejvyšší Slovensko. (Evropa v číslech - ročenka Eurostatu, 2012)

V následujícím obrázku je zobrazen vývoj inflace v % :

Obr. 3. Vývoj inflace v % (Vlastní zpracování)

3.4.3 Nezaměstnanost

V současné době se míra nezaměstnanosti a ceny pohybuje cyklickým způsobem a do určité míry souvisí s hospodářským cyklem. Nezaměstnanost je ovlivňována i dalšími faktory, jako například politika nebo demografické změny.

Strategie Evropy pro rok 2020 má pět základních cílů spojených s trhem práce a nezaměstnaností: posílení flexibility v národních trzích práce, nový koncept – kvalita práce, zkoumání dopadu politiky zaměstnanosti na mzdy a daně, rozvíjení podpory vytváření pracovních míst, podpora zaměstnávání mladých lidí a samostatné výdělečné aktivity a zkoumání dopadu změn klimatu na trh práce.

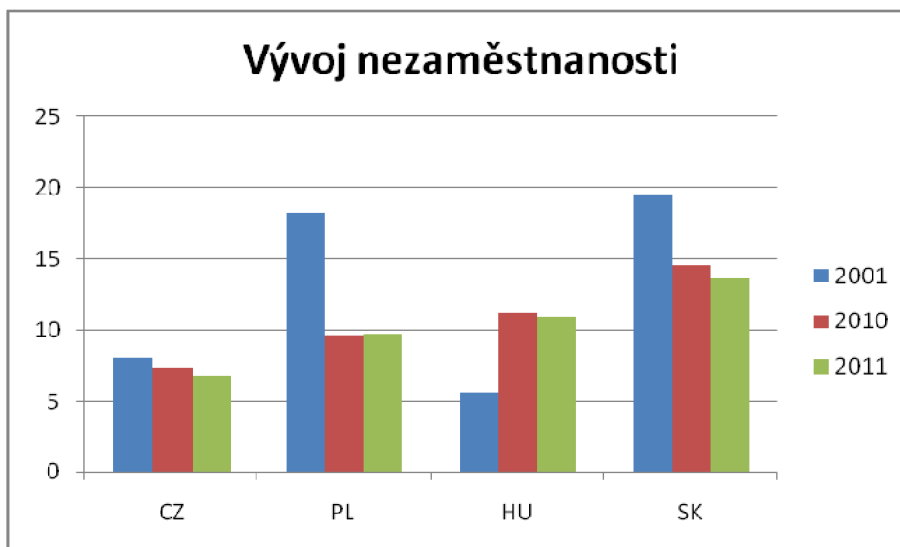
V následující tabulce je uveden vývoj nezaměstnanosti v % za sledované období 2001, 2010 a 2011:

Tab. 5. Nezaměstnanost v % (Evropa v číslech - ročenka Eurostatu, 2012)

Nezaměstnanost v %			
	2001	2010	2011
CZ	8	7,3	6,7
PL	18,3	9,6	9,7
HU	5,6	11,2	10,9
SK	19,5	14,5	13,6

V roce 2001 bylo v průměru 19,3 miliónu osob nezaměstnaných v rámci EU. V tomto roce se s nejvyšší nezaměstnaností setkávalo Slovensko a Polsko. Nejnižší nezaměstnanost byla v Maarsku. V rámci období 2010 – 2011 byla nezaměstnanost konstantní. V současné době dosahuje nejvyšší nezaměstnanosti Slovensko a nejnižší Česko. Při celkové analýze nezaměstnanosti by se měl brát ohled na nezaměstnanost mládeže a žen. (Evropa v číslech - ročenka Eurostatu, 2012)

V následujícím obrázku je uveden vývoj nezaměstnanosti v %:

Obr. 4. Vývoj nezaměstnanosti v % (Vlastní zpracování)

4 NEP ÍMÉ DAN V ESKÉ REPUBLICE

Kapitola nep ímé dan v eské republice bude zam ěna na strukturu da ového mixu, da n z p ídané hodnoty a spot ební dan . V rámci da ového mixu se bude nejvíce zam ōvat na strukturu da ových p íjm ve sledovaném období. Da z p ídané hodnoty bude zam ěna na vývoj jednotlivých sazeb a na sazby spadající na vy brané zboží a služby. Dále budou v následujícím textu popsány sazby jednotlivých typ ō spot ebních daní.

4.1 Struktura da ového mixu

Celková struktura da ových p íjm k HDP ěnila 33,8 % v roce 2010, ale v roce 2008 dosahovala vyšších p íjm . Da ová struktura je nižší než da ový p íjem pr m ru EU, který v roce 2010 ěnil 35,6 %. Celkové p íjem eské republiky je vyšší než na Slovensku a v Polsku.

Struktura da ových p íjm je uvedena za sledované období v následující tabulce:

Tab. 6. Struktura da ových p íjm v % HDP (Taxation trends in the European Union, 2012)

Struktura p íjm	2008	2009	2010
	% HDP		
Nep ímé dan	10,9	11,4	11,5
DPH	6,8	6,9	7
Spot ební dan	3,3	3,7	3,7
Ostatní dan z produkt	0,9	0,8	0,8
P ímé dan	8	7,3	7
Sociální p ísp vky	15,5	14,9	15,3
Celkem	34,4	33,6	33,8

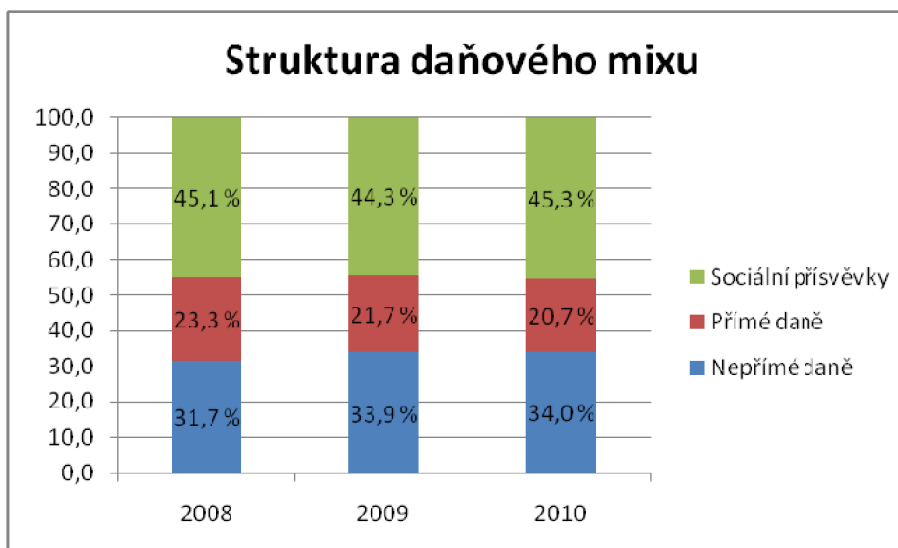
Hlavním zdrojem p íjm z daní je sociální pojišt ění, které dosahuje 45,3 % v roce 2010. P íjmy ze sociálního pojišt ění jsou ve sledovaném období téměř konstantní. eská republi ka dosahuje nejvyššího nadpr m ru p íjm ve srovnání s EU, která dosahovala 31,1 % v roce 2010.

Dalším významným příjmem jsou nepřímé daně, které dosahují 34 % v roce 2010. Příjmy z nepřímých daní jsou mírně rostoucí.

Nejnižší příjmy dosahuje Česká republika z přímých daní, které mají klesající charakter. Dříve byla vyšší daň z příjmů PO a také zapůsobila nepříznivá ekonomická situace. Podíl přímých daní je nižší než průměrný podíl v EU, který činí 30,4 % v roce 2010.

V následující obrázku je zaznamenána struktura daňového mixu za sledované období:

Obr. 5. Struktura daňového mixu – CZ v % (Vlastní zpracování)

V rámci spotřebních daní pro Českou republiku v roce 2010 plynuly nejvyšší příjmy z energetických produktů, dále z tabákových produktů a na posledním místě z alkoholu. V dalších letech se dá očekávat růst příjmů z energetických produktů, protože ceny energií stále rostou. Nejvyšší příjmy z tabákových produktů plynou z cigaret a do budoucna se příjmy zvýší z důvodem rostoucích cen cigaret. V posledních letech se stává také oblíbený tabák ke kouření, který se stal substitutem cigaret díky jejich vysoké ceně. Nejvyšší etnost z příjmů z alkoholických produktů plyne z lihu. Realita musí být zcela jiná, protože v lihu bývá nejvíce daňových úniků.

4.2 DPH

V České republice se základní sazba z přidané hodnoty uplatňovat od 1. ledna 1993. Sazby daní z přidané hodnoty se vyvíjely v 7 etapách. V prvních obdobích změněn byla snížená sazba konstantní a teprve od roku 2008 základní sazba vzrostla. Nyní je snížená sazba třikrát nižší než při založení. Oproti tomu základní sazba měla nejvyšší hodnoty při jejím založení, poté mírný pokles a v poslední době se sazba pohybuje okolo 20 %.

Vývoj sazby DPH probíhal v těchto etapách:

Tab. 7. Vývoj sazby DPH – CZ (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

	Snížená sazba	Základní sazba
1. 1. 1993	5	23
1. 1. 1995	5	22
1. 5. 2004	5	19
1. 1. 2008	9	19
1. 1. 2010	10	20
1. 1. 2012	14	20
1. 1. 2013	15	21

Mezi zboží podléhající snížené sazbě 15 % patří například potraviny, nealkoholické nápoje, farmaceutické výrobky, květiny a rostliny, zdravotní zařízení pro osoby se zdravotním postižením, sociální bydlení nebo knihy a noviny.

Mezi služby podléhající snížené sazbě 15 % patří například lékařská a zubní práce, kina a divadla, spisovatelé a skladatelé, hotelové ubytování, sport nebo pohybové aktivity a kremace. (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

4.3 Spot ební dan

Spot ební dan v České republice stát zavádí zejména skrz regulaci cen určitých komodit. Hlavním účelem je zvýšení příjmů do státního rozpočtu nebo snížení prodávaného množství u škodlivého zboží.

Největší podíl do státního rozpočtu ze spot ebních daní plyne z pohonných hmot. Dále se stát snaží snížit prodej tabákových nebo alkoholických produktů, protože následné léky jsou velmi nákladné a vybrané zboží je zdraví škodlivé.

Následující podkapitoly budou obsahovat jednotlivé druhy spot ebních daní v České republice se zaměřením na sazby daní.

4.3.1 Minerální oleje

Základem daně je množství minerálních olejů vyjádřené v 1 000 litrech při teplotě 15 °C s výjimkou těžkých topných olejů a zkapalněných ropných plynů. Pro výpočet je rozhodující množství minerálních olejů v tom okamžiku, kdy vzniká povinnost přiznat a zaplatit daň. (Marková, 2012)

Sazby pro zdanění minerálních olejů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 8. Přehled a sazby minerálních olejů – CZ (Marková, 2012)

Minerální oleje	Sazba daně
Olovnatý benzín	13 710 CZK / 1 000 l
Bezolovnatý benzín	12 840 CZK / 1 000 l
Plynový olej	10 950 CZK / 1 000 l
Petrolej	10 950 CZK / 1 000 l
Těžký topný olej	472 CZK / 1 000 kg
Zkapalněný ropný plyn LPG – komerční využití	1 290 CZK / 1 000 kg

4.3.2 Lih

Základem dan pro je množství lihu vyjádřené v hektolitrech etanolu při teplotě 20 °C. (Marková, 2012)

Sazby pro zdanění lihu jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 9. Přehled a sazby lihu – CZ (Marková, 2012)

Lih	Sazba dan
Lih s výjimkou destilátů z pěstelského pálení v množství do 30 l etanolu pro jednoho pěstitele	28 500 CZK / hl. etanolu
Lih obsažený v ovocných destilátech ovocných z pěstelského pálení v množství do 30 l etanolu pro jednoho pěstitele	14 300 CZK / hl. etanolu

4.3.3 Pivo

Základem dan je množství piva, které je vyjádřené v hektolitrech. V České republice existují dvě sazby daní a to základní sazba nebo snížená sazba daní pro malé nezávislé pivovary. (Marková, 2012)

Sazby pro zdanění piva jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 10. Přehled a sazby piva – CZ (Marková, 2012)

Sazba daní v CZK/hl. za každé celé hmotnostní procento extraktu pivovodní mladiny					
Základní sazba	Snížená sazba pro malé nezávislé pivovary				
	Velikostní skupina podle výroby v hl. ro n				
	10000 hl.	50000 hl.	100000 hl.	150000 hl.	200000 hl.
32	16	19,2	22,4	25,6	28,8

4.3.4 Víno

Základem daní je množství vína vyjádřené v hektolitrech. (Marková, 2012)

Sazby pro zdanění vína jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 11. Pohled a sazby vína – CZ (Marková, 2012)

Druh vína	Sazba dan
Šumivé víno	2 340 CZK / hl.
Tiché víno	0 CZK / hl.
Meziprodukty	2 340 CZK / hl.

4.3.5 Tabákové produkty

Základem daní pro procentní část je cena pro konečného spotřebitele a základem daní pro pevnou část je množství vyjádřené v kusech. (Marková, 2012)

Sazby pro zdanění tabákových produktů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 12. Pohled a sazby tabákových produktů – CZ (Marková, 2012)

Tabákový produkt	Sazba dan		
	Procentní část	Pevná část	Minimální
Cigarety	28 %	1,12 CZK / ks	Celkem nejmén však 2,10 CZK / ks
Doutníky	-	1,25 CZK / ks	-
Tabák ke kouření	-	1 400 CZK / kg	-

5 NEP ÍMÉ DAN V POLSKU

Kapitola nep ímé dan v Polsku bude zam ena na strukturu da ového mixu, dan z p ídané hodnoty a spot ební dan . V rámci da ového mixu se bude nejvíce zam ovat na strukturu da ových p íjm ve sledovaném období. Da z p ídané hodnoty bude zam ena na vývoj jednotlivých sazeb a na sazby spadající na vybrané zboží a služby. Dále budou v následujícím textu popsány sazby jednotlivých typ spot ebních daní.

5.1 Struktura da ového mixu

Celková struktura da ových p íjm k HDP inila 31,8 % v roce 2010, ale v roce 2008 dosahovala vyšších p íjm a v roce 2009 dosahovala stejných p íjm jako v roce 2010. Da ová struktura je nižší než da ový p íjem pr m ru EU, který v roce 2010 inil 35,6 %. Celkový p íjem Polska je nižší než v eské republice a Ma arsku, ale oproti Slovensku dosahuje Polsko vyšších da ových p íjm .

Strukturu da ových p íjm ve sledovaném období je uvedena v následující tabulce:

Tab. 13. Struktura p íjm v % HDP (Taxation trends in the European Union, 2012)

Struktura p íjm	2008	2009	2010
	% HDP		
Nep ímé dan	14,4	13,1	13,8
DPH	8	7,4	7,8
Spot ební dan	4,4	3,8	4,2
Ostatní dan z produkt	2	1,9	1,9
P ímé dan	8,6	7,5	7
Sociální p ísp vky	11,3	11,3	11,1
Celkem	34,3	31,8	31,8

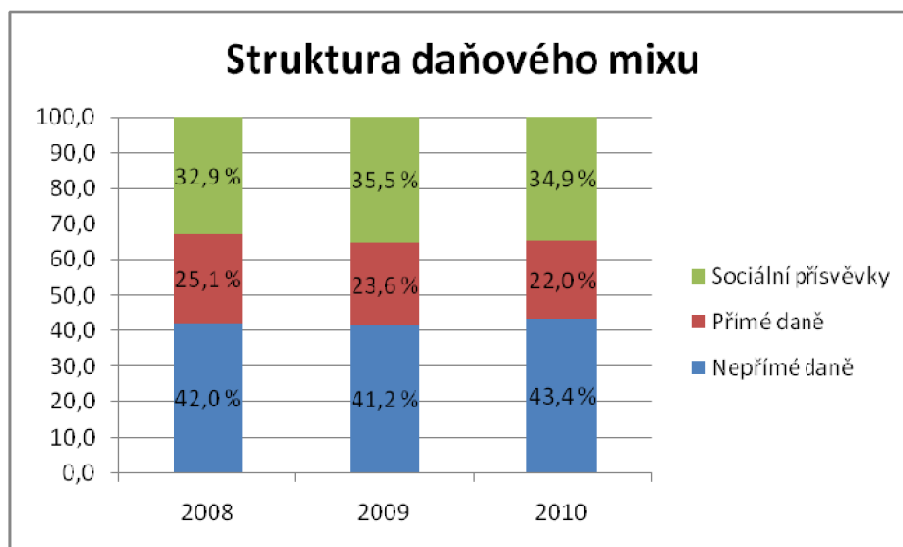
Hlavním zdrojem p íjm z daní jsou nep ímé dan , které dosahují 43,4 % v roce 2010. DPH i spot ební dan dosahovaly nejvyšších p íjm v roce 2008, poté začaly klesat a od

roku 2010 zaznamenaly mírný nárůst. V současné době je trend takový, že nepřímé daně hrají důležitější roli než daně přímé a to platí také pro Polsko.

Dalším významným příjmem jsou příspěvky na sociální pojištění, které tvořily více než jednu třetinu daňových příjmů v roce 2010. Ve srovnání s průměrem EU dosahovaly příspěvky na sociální pojištění mírného nadprůměru. V rámci sociálního zabezpečení v posledních letech zažilo Polsko jednu z nejsilnějších zdanění práce.

Nejnižší příjmy dosahuje Polsko z přímých daní, které mají klesající charakter. Podíl přímých daní dosahuje pouze 22 %, což je podstatně nižší než průměrný podíl EU, který v roce 2010 činil 30,4 %.

V následujícím obrázku je zaznamenána struktura daňového mixu za sledované období:

Obr. 6. Struktura daňového mixu – PL v % (Vlastní zpracování)

V rámci spotřebních daní pro Polsko v roce 2010 plynuly nejvyšší příjmy z energetických produktů, dále z tabákových produktů a na posledním místě z alkoholu. Prognóza dalších let je obdobná jako v České republice.

5.2 DPH

V Polsku se zařadila způsobem zdanění hodnoty uplatňovat od 8. ledna roku 1993. Sazby daní z přidané hodnoty se vyvíjely ve třech etapách. První změna nastala až roku 2000, kdy snížená sazba byla rozvinuta na dvě sazby o hodnotě 3 % a 7 %. Základní sazba se celou dobu pohybuje okolo 22 %.

Vývoj sazby DPH probíhal v těchto etapách:

Tab. 14. Vývoj sazby DPH – PL (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

	Snížená sazba	Základní sazba
8. 1. 1993	7	22
4. 9. 2000	3 / 7	22
1. 1. 2011	5 / 8	23

Mezi zboží podléhající snížené sazbě 5 nebo 8 % patří například potraviny, voda, farmaceutické výrobky, květiny a rostliny, zdravotní zařízení pro osoby se zdravotním postižením, sociální bydlení nebo knihy a noviny.

Mezi služby podléhající snížené sazbě 5 nebo 8 % patří například lékařská a zubní práce, kina a divadla, spisovatelé a skladatelé, hotelové ubytování, sport nebo pohybové a kremační služby. (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

5.3 Spot ební dan

Spot ební dan v Polsku stát zavádí zejména skrz regulaci cen určitých komodit. D vody jsou obdobné jako v české republice, zvýšení příjmu do státního rozpočtu a snížení poplatky po škodlivém zboží.

Následující podkapitoly budou obsahovat jednotlivé druhy spot ebních daní v české republice se zaměřením na sazby daní.

5.3.1 Minerální oleje

Základem daně je množství minerálních olejů vyjádřené v litrech konečného produktu při teplotě 15 °C s výjimkou těžkých topných olejů a zkapalněných ropných plynů, které jsou uvedené v kilogramech konečného produktu. (DziennikUstaw z 26. května 2011, poz. 626, 2012)

Sazby pro zdanění minerálních olejů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 15. Přehled a sazby minerálních olejů – PL (DziennikUstaw z 26. května 2011, poz. 626, 2012)

Minerální oleje	Sazba daně
Olovnatý benzín	Není na trhu
Bezolovnatý benzín	1 668 PLN / 1 000 l
Plynový olej	1 456 PLN / 1 000 l
Petrolej	1 822 PLN / 1 000 l
Těžký topný olej	64 PLN / 1 000 kg
Zkapalněný ropný plyn LPG – komerční využití	828 PLN / 1 000 kg

5.3.2 Lih

Základem dan je množství alkoholu vyjádřené v hektolitrech 100 % alkoholu při teplotě 20 °C na konečný produkt. (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)

Sazby pro zdanění lihu jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 16. Přehled a sazby lihu – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)

Lih	Sazba dan
Lih	4 960 PLN / 1 hektolitr etanolu

5.3.3 Pivo

Základem dan je množství piva, které je vyjádřené v hektolitrech hotového výrobku na 1 stupeň Plato. (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)

Sazby pro zdanění piva jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 17. Přehled a sazby piva – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)

Pivo	Sazba dan
Pivo	7,79 PLN / 1 hektolitr a stupeň Plato

5.3.4 Víno

Základem dan je množství vína vyjádřené v hektolitrech. (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)

Sazby pro zdanění vína jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 18. Přehled a sazby vína – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)

Druh vína	Sazba dan
Šumivé víno	158 PLN / hl.
Tiché víno	158 PLN / hl.
Kvašené nápoje	158 PLN / hl.
Meziprodukty	318 PLN / hl.

5.3.5 Tabákové produkty

Základem dan pro procentní část je cena pro konečného spotřebitele a základem dan pro pevnou část je množství vyjádřené v kusech. (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)

Sazby pro zdanění tabákových produktů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 19. Přehled a sazby tabákových produktů – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)

Tabákový produkt	Sazba dan		
	Procentní část	Pevná část	Minimální
Cigarety	31,41%	188 PLN / 1 000 ks	-
Doutníky	-	266,9 PLN / 1 000 ks	-
Tabák ke kouření	31,41%	128,02 PLN / kg	-

6 NEP ÍMÉ DAN V MA ARSKU

Kapitola nep ímé dan v Ma arsku bude zam ěna na strukturu da ového mixu, dan z p ídané hodnoty a spot ební dan . V rámci da ového mixu se bude nejvíce zam ōvat na strukturu da ových p íjm ve sledovaném období. Da z p ídané hodnoty bude zam ěna vývoj jednotlivých sazeb a na sazby spadající na vybrané zboží a služby. Dále budou v následujícím textu popsány sazby jednotlivých typ ō spot ebních daní.

6.1 Struktura da ového mixu

Celková struktura da ových p íjm k HDP ěnila 37,7 % v roce 2010. V sou ěsné době je Ma arské da ové zatížení na jedenáctém míst ě v EU. V roce 2009 bylo ješt ě Ma arsko na devátém míst ě s p íhlédnutím na vysoký počet daní. Da ová struktura je vyšší než da ový p íjem prům ěru EU, který v roce 2010 ěnil 35,6 %. Celkové p íjmy Ma arska jsou ne jvyšší ve srovnání s ostatními zem ěmi V4.

Struktura da ových p íjm ů za sledované období je uvedená v následující tabulce:

Tab. 20. Struktura p íjm ů v % HDP (Taxation trends in the European Union, 2012)

Struktura p íjm	2008	2009	2010
	% HDP		
Nep ímé dan	16	16,9	17,2
DPH	7,8	8,6	8,7
Spot ební dan	3,4	3,6	3,3
Ostatní dan ů z produkt	4,8	4,8	5,2
P ímé dan	10,6	10	8,5
Sociální p ísp ěvky	13,7	13,2	12
Celkem	40,3	40,1	37,7

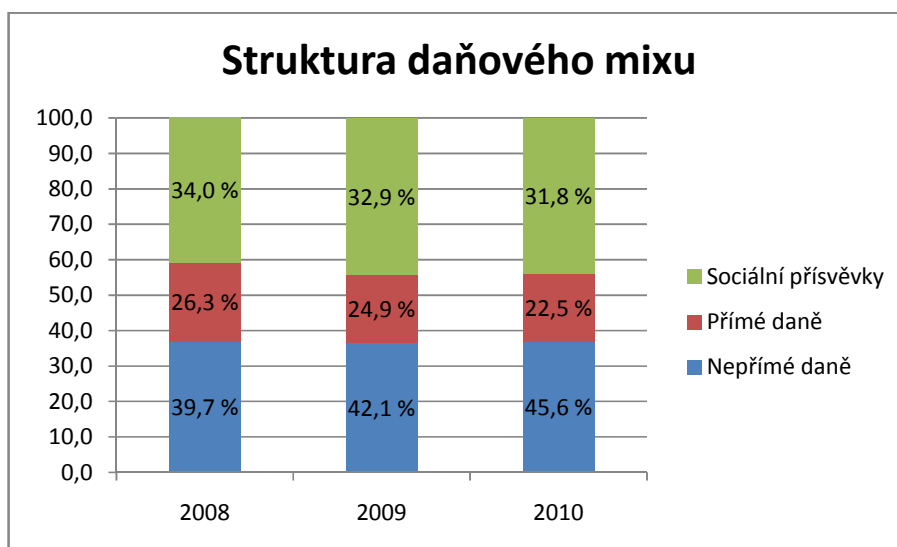
Hlavním zdrojem p íjm ů z daní jsou nep ímé dan ů , které dosahují 45,6 % v roce 2010. P íjmy z nep ímých daní jsou ve sledovaném období mírn ě rostoucí. Znam ěné byly zejména

příjmy z DPH, které přesahují průměr EU. Příjmy z ostatních daní z produktů dosahují nejvyšších hodnot z celé EU právě podobně proto, že obsahují místní podnikatelskou daň.

Dalším významným příjmem jsou příspěvky na sociální zabezpečení, které dosahují 31,8% v roce 2010. Příjmy jsou vyšší než průměr EU, který v roce 2010 činí 31,1%.

Nejnižší příjmy dosahuje Maarsko z přímých daní, které mají klesající charakter. Podíl přímých daní k HDP v roce 2010 činí 22,5%, což je podprůměrné ve srovnání s průměrem EU.

V následujícím obrázku je zaznamenána struktura danového mixu za sledované období:

Obr. 7. Struktura danového mixu HU v % (Vlastní zpracování)

V rámci spotřebních daní pro Maarsko v roce 2010 plynuly nejvyšší příjmy z energetických produktů, dále z tabákových produktů a na posledním místě z alkoholu. Prognóza dalších let je obdobná jako v české republice.

6.2 DPH

V Maarsku se za ala da z p idané hodnoty uplat ovat od 1. ledna roku 1988. Sazby daní z p idané hodnoty se vyvíjely v devíti etapách. V prvních období zm n se snížená sazba pohybovala okolo bu okolo 0 %, nebo 15 % a v n kterých letech byla snížená o více jak polovinu. Základní sazba m la dlouze konstantní hodnotu okolo 25 %.

Vývoj sazby DPH probíhal v t chto etapách:

Tab. 21. Vývoj sazby DPH – HU (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

	Snížená sazba	Základní sazba
1. 1. 1988	0 / 15	25
1. 1. 1993	0 / 6	25
1. 8. 1993	10	25
1. 1. 1995	0 / 12	25
1. 1. 2004	5 / 15	25
1. 1. 2006	5 / 15	20
1. 9. 2006	5	20
1. 7. 2009	5 / 18	25
1. 1. 2012	5 / 18	27

Mezi zboží podléhající snížené sazb 5 % nebo 18 % pat í nap . potraviny, farmaceutické výrobky, kv tiny a rostliny, zdravotní za ízení pro osoby se zdravotním postižením, sociá l-ní bydlení nebo knihy a noviny.

Mezi služby podléhající snížené sazb 5 nebo 8 % pat í nap . hotelové ubytování. Léka ské a zubní práce jsou od dan osvobozeny. (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

6.3 Spot ební dan

Spot ební dan v Maarsku stát zavádí zejména skrz regulaci cen určitých komodit. Dvody jsou obdobné jako v české republice, zvýšení příjmu do státního rozpočtu a snížení poptávky po škodlivém zboží.

Následující podkapitoly budou obsahovat jednotlivé druhy spot ebních daní v české republice se zaměřením na sazby daní.

6.3.1 Minerální oleje

Základem daně je množství minerálních olejů vyjádřené v 1 000 litrech při teplotě 15 °C s výjimkou těžkých topných olejů a zkapalněných ropných plynů. (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Sazby pro zdanění minerálních olejů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 22. Přehled a sazby minerálních olejů – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Minerální oleje	Sazba dan
Olovnatý benzín	124 200 HUF / 1 000 l
Bezolovnatý benzín	120 000 HUF / 1 000 l
Plynový olej	113 555 HUF / 1 000 l
Petrolej	124 200 HUF / 1 000 l
Těžký topný olej	4 425 HUF / 1 000 kg
	40 000 HUF / 1 000 kg
	116 000 HUF / 1 000 kg
Zkapalněný ropný plyn LPG – komerční využití	12 095 HUF / 1 000 kg

6.3.2 Lih

Základem dan je množství lihu vyjádřené v hektolitrech etanolu při teplotě 20 °C. (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Sazby pro zdanění lihu jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 23. Přehled a sazby lihu – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Lih	Sazba dan
Lih	333 385 HUF

6.3.3 Pivo

Základem dan je množství piva, které je vyjádřené v hektolitrech a měří se ve stupních. (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Sazby pro zdanění piva jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 24. Přehled a sazby piva – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Sazba dan v HUF/hl. za každé celé hmotnostní procento extraktu p vodní mladiny	
Základní sazba	1 620 HUF / hl.
Snížená sazba	810 HUF / hl.

6.3.4 Víno

Základem dan je množství vína vyjádřené v hektolitrech. (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Sazby pro zdanění vína jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 25. Přehled a sazby vína – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Druh vína	Sazba dan
Šumivé víno	16 460 HUF / hl.
Tiché víno	-
Meziprodukty	25 520 HUF / hl.

6.3.5 Tabákové produkty

Základem dan pro procentní část je cena pro konečného spotřebitele v závislosti na maloobchodních cenách a základem dan pro pevnou část je množství cigaret vyjádřené na 1 000 kusů. (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Sazby pro zdanění tabákových produktů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 26. Přehled a sazby tabákových produktů – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)

Tabákový produkt	Sazba dan		
	Procentní část	Pevná část	Minimální
Cigarety	31 %	12 500 HUF / 1 000 ks	24 920 HUF / 1 000 ks
Doutníky	28,5 %	-	-
Jemně zaná tabák	52 %	-	12 460 HUF / kg
Ostatní tabákové kouření	32,5 %	-	12 460 HUF / kg

7 NEP ÍMÉ DAN NA SLOVENSKU

Kapitola nep ímé dan na Slovensku bude zam ena na strukturu da ového mixu, dan z p idané hodnoty a spot ební dan . V rámci da ového mixu se bude nejvíce zam ovat na strukturu da ových p íjm ve sledovaném období. Da z p idané hodnoty bude zam ena vývoj jednotlivých sazeb a na sazby spadající na vybrané zboží a služby. Dále budou v následujícím textu popsány sazby jednotlivých typ spot ebních daní.

7.1 Struktura da ového mixu

Celková struktura da ových p íjm k HDP inila 28,1 % v roce 2010, ale v roce 2008 dosahovala nejvyšších p íjm . Da ové zatížení je páté nejnižší v rámci EU, kdy nižší podíl má pouze Bulharsko, Litva, Rumunsko nebo Lotyšsko. Da ová struktura je nižší než da ový průměr EU, který v roce 2010 iní 35,6 %. Celkový p íjem Slovenska je nejnižší oproti všem zemím V4.

Strukturu p íjm ve sledovaném období je uvedené v následující tabulce:

Tab. 27. Struktura p íjm v % HDP (Taxation trends in the European Union, 2012)

Struktura p íjm	2008	2009	2010
	% HDP		
Nep ímé dan	10,8	10,6	10,4
DPH	6,9	6,7	6,3
Spot ební dan	2,7	2,8	2,9
Ostatní dan z produkt	1,1	1,1	1,1
P ímé dan	6,5	5,5	5,4
Sociální p ísp vky	12	12,7	12,3
Celkem	29,2	28,8	28,1

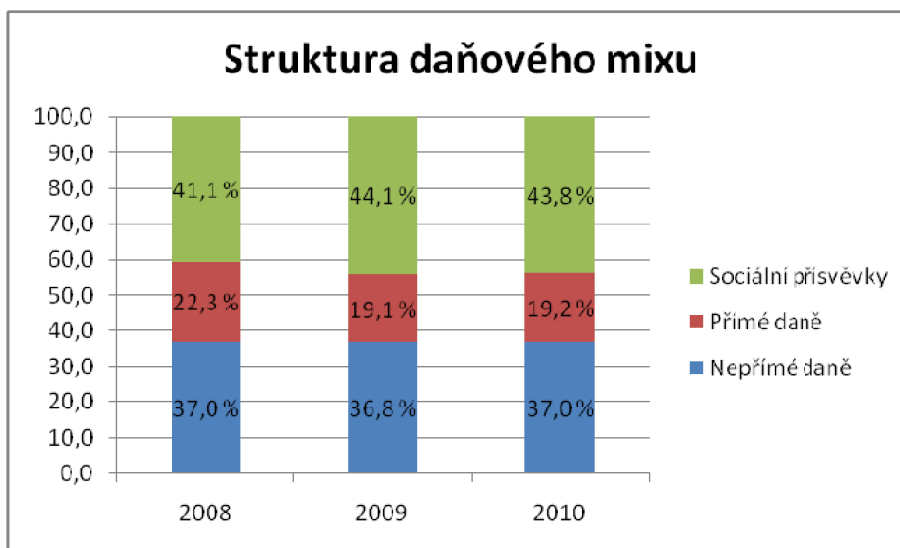
Hlavním zdrojem p íjm z daní je sociální pojištění, které dosahuje 43,8 % v roce 2010.

I když se v posledních letech snížil p íjem o necelé 2 procenta, tak má po řád druhou nejvyšší hodnotu v rámci EU hned po české republice, která je na prvním místě.

Dalším významným příjmem jsou nepřímé daně, které dosahují 37 % v roce 2010. Příjmy z nepřímých daní mají mírně klesající charakter.

Nejnižší příjmy dosahuje Slovensko z přímých daní, které mají klesající charakter a dosahují 19,2 % v roce 2010. Podíl přímých daní je velmi podprůměrný ve srovnání s průměrným podílem EU, který činí 30,4 % v roce 2010.

V následujícím obrázku je zaznamenána struktura daňového mixu za sledované období:

Obr. 8. Struktura daňového mixu – SK v % (Vlastní zpracování)

V rámci spotřebních daní pro Slovensko v roce 2010 plynuly nejvyšší příjmy z energetických produktů, dále z tabákových produktů a na posledním místě z alkoholu. Prognóza dalších let je obdobná jako v České republice.

7.2 DPH

Na Slovensku se za daň z pridanej hodnoty uplatňovali od 1. januára roku 1993. Sazby daní z pridanej hodnoty sa vyvíjaly v deväť etápach. Již v roce založení se snížená i základní sazba zvýšily. V dalších etapách probíhalo zvyšování snížené sazby a snižování základní sazby.

Vývoj sazby DPH probíhal v těchto etapách:

Tab. 28. Vývoj sazby DPH – SK (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

	Snížená sazba	Základní sazba
1. 1. 1993	5	23
1. 8. 1993	6	25
1. 1. 1996	6	23
1. 7. 1999	10	23
1. 1. 2003	14	20
1. 1. 2004	-	19
1. 1. 2007	10	19
1. 5. 2010	6 / 10	19
1. 1. 2011	10	20

Mezi zboží podléhající snížené sazbě 10 % patří například potraviny, farmaceutické výrobky, zdravotní zařízení pro osoby se zdravotním postižením a knihy.

Lékařské a zubní práce jsou osvobozeny od daně. (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

7.3 Spot ební dan

Spot ební dan na Slovensku stát zavádí zejména skrz regulaci cen určitých komodit. D - vody jsou obdobné jako v české republice, zvýšení příjmů do státního rozpočtu a snížení poptávky po škodlivém zboží.

Následující podkapitoly budou obsahovat jednotlivé druhy spot ebních daní v české republice se zaměřením na sazby daní.

7.3.1 Minerální oleje

Základem daně je množství minerálních olejů vyjádřené v 1 000 litrech při teplotě 15 °C s výjimkou těžkých topných olejů a zkapalněných ropných plynů. (Zákon č. 98/2004 Z. z. o spotřební dani z minerálního oleje, 2008)

Sazby pro zdanění minerálních olejů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 29. Přehled a sazby minerálních olejů – SK (Zákon č. 98/2004 Z. z. o spotřební dani z minerálního oleje, 2008)

Minerální oleje	Sazba daní
Olovnatý benzín	514,50 EUR / 1 000 l
Bezolvnatý benzín	550,52 EUR / 1 000 l
Plynový olej	386,40 EUR / 1 000 l
Petrolej	481,31 EUR / 1 000 l
Těžký topný olej	111,50 EUR / 1 000 kg
Zkapalněný ropný plyn LPG – komerční využití	182 EUR / 1 000 kg

7.3.2 Lih

Základem dan je množství lihu vyjádřené v hektolitrech 100 % alkoholu při teplotě 20 °C. (Zákon 105/2004 Z.z.2009., 2009)

Sazby pro zdanění lihu jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 30. Přehled a sazby lihu – SK (Zákon 105/2004 Z.z.2009., 2009)

Lih	Sazba dan
Základní sazba dan	939,38 EUR/ hl.
Snížená sazba dan	469,69 EUR / hl.

7.3.3 Pivo

Základem dan je množství piva, které je vyjádřené v hektolitrech. Na Slovensku existují dvě sazby dan a to základní sazba nebo snížená sazba dan pro malé nezávislé pivovary. (107/2004 Z.z. 2009., 2009)

Sazby pro zdanění piva jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 31. Přehled a sazby piva – SK (107/2004 Z.z. 2009., 2009)

Sazba dan v EUR/hl. za každé celé hmotnostní procento extraktu p - vodní mladiny	
Základní sazba	1,65 EUR / stupeň plato / hl.
Snížená sazba	1,22 EUR / stupeň plato / hl.

7.3.4 Víno

Základem dan je množství vína vyjádřené v hektolitrech. (104/2004 Z.z. 2004., 2004)

Sazby pro zdanění vína jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 32. Přehled a sazby vína – SK (104/2004 Z.z. 2004., 2004)

Druh vína	Sazba dan
Šumivé víno	79,65 EUR / hl.
Šumivé víno s obsahem alkoholu méně než 8,5 %	56,42 EUR / hl.
Tiché víno	0 EUR / hl.
Meziprodukty	82,98EUR / hl.

7.3.5 Tabákové produkty

Základem dan je množství tabákových výrobků vyjádřené v kusech nebo v kilogramech.

Sazba dan pro cigarety je počet kusů cigaret ve spotřebitelském balení a cena cigaret uvedená na kontrolní známce. (Zákon 106/2004 Z.z. o spotřební dani z tabákových výrobků., 2004)

Sazby pro zdanění tabákových produktů jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 33. Přehled a sazby tabákových produktů – SK (Zákon 106/2004 Z.z. o spotřební dani z tabákových výrobků., 2004)

Tabákový produkt	Sazba dan		
	Procentní část	Pevná část	Minimální
Cigarety	23 %	58 EUR / 1 000 ks	88,50 EUR / 1 000 ks
Doutníky	-	75,56 EUR / 1 000 ks	-
Tabák ke kouření	-	69,44 EUR / kg	-

8 KOMPARACE SAZEB NEPŘÍMÝCH DANÍ VE VYBRANÝCH ZEMÍCH

Následující kapitola bude zaměřena zejména na porovnávání sazeb jednotlivých typů nepřímých daní v zemích V4. Pro spotřební daně byly jednotlivé sazby přepočítány z domácích měn na eura.

8.1 DPH

Teoretická rovina daně z přidané hodnoty je ve všech vybraných zemích obdobná. Základní rozdíly jsou viditelné v přístupu zemí k sazbám daně z přidané hodnoty. Česká republika a Slovensko disponují pouze se dvěma druhy sazeb, sníženou a základní. Oproti tomu Polsko a Maarsko disponuje s rozvinutou sníženou sazbou o dvou hodnotách a základní sazbou.

Sazby DPH pro vybrané země jsou uvedeny v tabulce:

Tab. 34. Přehled sazeb DPH (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

	Snížená sazba	Základní sazba
Česká republika	15	21
Polsko	5 / 8	23
Maarsko	5 / 18	27
Slovensko	10	20

V České republice, Polsku a Slovensku se daň z přidané hodnoty začala uplatňovat od roku 1993. Maarsko tuhle daň uplatňovalo již v roce 1988.

V České republice se sazba daně vyvíjela v sedmi etapách, kdy zpočátku byla snížená sazba konstantní a teprve od roku 2008 začala mírně stoupat. Oproti tomu základní sazba se vyvíjela sestupně a od roku 2010 začala mírně stoupat.

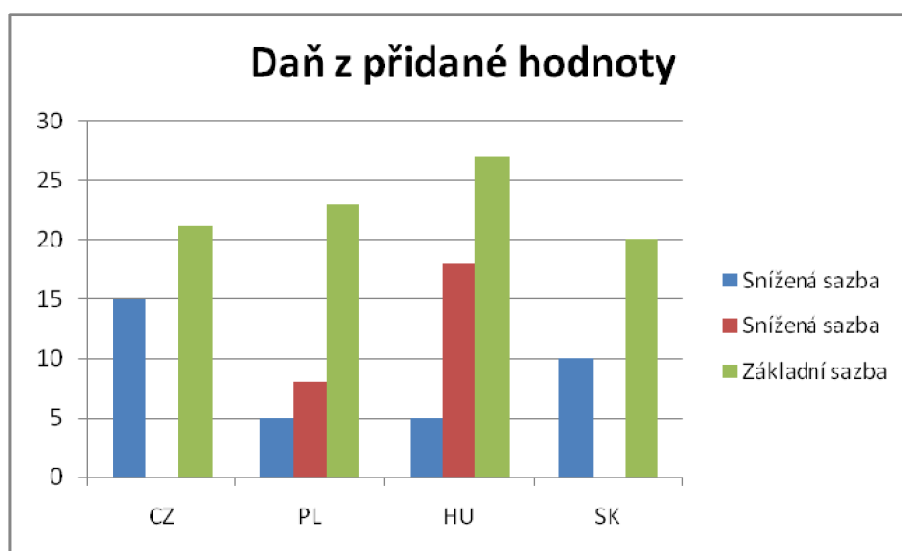
V Polsku se sazba daně vyvíjela pouze ve třech etapách, kdy zpočátku disponovala pouze 2 typy sazeb a teprve od roku 2000 rozšířila snížené sazby. V základní sazbě mnoho změn neproběhlo.

V Maarsku se sazba dan z přidané hodnoty vyvíjela v devíti etapách, kdy snížená sazba měla velké odchylky v průběhu vývoje. Základní sazba byla prvních 18 let působení daní konstantní a až roku 2006 proběhly změny.

Na Slovensku se sazba dan z přidané hodnoty vyvíjela také v 9 etapách, kdy snížená sazba daní byla až do roku 2003 rostoucí a poté klesla na konstantní sazbu 10 %. Oproti tomu základní sazba klesala až do roku 2011.

Srovnání souasných sazeb dan z přidané hodnoty v jednotlivých zemích jsou uvedeny v následujícím obrázku:

Obr. 9. Souasný stav DPH v % ve vybraných zemích (Vlastní zpracování)

Sazba dan z přidané hodnoty je ve vybraných zemích značně rozdílná. Nejvíce se podobá Česká republika ke Slovensku a Polsko k Maarsku. Snížená sazba se pohybuje v rozhraní od 5 do 18 %. Pouze Polsko a Maarsko disponuje dvěma typy snížených sazeb, kdy 5 % sazba je nejnižší. Nejvyšší daňové zatížení ve snížených sazbách se projevuje v Maarsku. Základní sazba se pohybuje v rozmezí 20 – 27 %, kdy nejnižší zatížení je na Slovensku a nejvyšší v Maarsku.

V souasných dobách členské státy EU uplatňují základní sazbu v rozmezí 15 % až 25 % a sníženou sazbu ve výši nejméně 5 %. Pouze Maarsko se od tohoto rozmezí odchyluje se svou základní sazbou ve výši 27 %.

8.2 Spot ební dan

Pro p ehledn jší srovnání je hodnota národní m ny p evedena na kurz EURO k datu

30. ledna 2013, protože datum se váže ke vzniku diplomové práce :

Tab. 35. Kurzové srovnání k 30. lednu 2013 (Ú ední v stník Ev-
ropské unie, 2013)

	Národní m na	Hodnota m ny
eská republika	CZK	25,652
Polsko	PLN	4,1988
Ma arsko	HUF	296,08

8.2.1 Srovnání sazeb minerálních olej

Ve všech zemích V4 nejvyšší p íjmy plynoucí do státních rozpo t pocházejí z minerálních olej , zejména z pohonných hmot. Nej etn jší p íjmy plynou z bezolovnat ého benzínu a plynového oleje – nafty. Evropská unie stanovila minimální sazbu u bezolovnatého benzínu ve výši 359 EUR za 1 000 litr . Nejnížší sazby pro bezolovnatý benzín má Polsko a nejvyšší eská republika. Minimální sazbu pro plynový olej stanovila Evropská unie ve výši 330 EUR za 1 000 litr . Nejnížší sazby pro plynový olej má op t Polsko a nejvyšší eská republika. Pro petrolej stanovila E vropská unie stejnou minimální sazbu jako u plynového oleje, nejnížší sazbu má Ma arsko a nejvyšší Slovensko. Pro olovnatý benzín Evropská unie stanovila minimální sazbu ve výši 421 EUR za 1 000 litr . Polsko olovnatý benzín nemá na trhu, nejnížší sazbu má Ma arsko a nejvyšší eská republika. T žký topný olej má minimální sazbu ve výši 15 EUR za 1 000 kilogram stanovenou Evropskou unií, kdy nejnížší sazbu má Polsko a nejvyšší Ma arsko. Minimální sazbu ve výši 41 EUR za 1 000 kilogram stanovila Evropská unie pro LPG, kdy nejnížší sazbu má Ma arsko a nejvyšší Polsko.

V následující tabulce jsou uvedeny minimální sazby stanovené Evropskou unií a také je d-
notlivé sazby vybraných členských států pro minerální oleje:

Tab. 36. Srovnání sazeb minerálních olejů (Vlastní zpracování)

Produkt	Sazby z minerálních olejů				
	Min. v EU	CZ	PL	HU	SK
Olovnatý benzín	421 EUR	13 710 CZK	-	124 200 HUF	514,50 EUR
1 000 l		534,46 EUR	-	419,48 EUR	
Bezolovnatý benzín	359 EUR	12 840 CZK	1 668 PLN	120 000 HUF	550,52 EUR
1 000 l		500,55 EUR	397,26 EUR	405,30 EUR	
Plynový olej	330 EUR	10 950 CZK	1 456 PLN	113 555 HUF	386,40 EUR
1 000 l		426,87 EUR	346,77 EUR	383,53 EUR	
Petrolej	330 EUR	10 950 CZK	1 822 PLN	124 200 HUF	481,31 EUR
1 000 l		426,87 EUR	433,93 EUR	419,48 EUR	
Těžký topný olej	15 EUR	472 CZK	64 PLN	40 000 HUF	111,50 EUR
1 000 kg		18,40 EUR	15,24 EUR	135,10 EUR	
Zkapalněný ropný plyn	41 EUR	1 290 CZK	828 PLN	12 095 HUF	182 EUR
1 000 kg		50,29 EUR	197,2 EUR	40,85 EUR	

8.2.2 Srovnání sazeb alkoholických produktů

Největší příjmy ve všech zemích V4 plynou z lihu, ale realita díky černému trhu je zcela jiná. Evropská unie stanovila minimální sazbu pro líc ve výši 550 EUR za hektolitr. Sazby ve všech zemích jsou bez vyšších rozdílů, ale nejvyšší sazby má Polsko a nejnižší Slovensko. Minimální sazba pro pivo je stanovena ve výši 0,748 EUR za hektolitr pro Českou republiku, Polsko a Slovensko nebo ve výši 1,87 EUR za hektolitr pro Maarsko. Sazby jsou rozdílné z důvodů odlišných postupů (0,748 EUR na hektolitr / stupeň plata hotového výrobku x 1,87 EUR na hektolitr / stupeň alkoholu hotového výrobku). Pro šumivé a tiché víno Evropská unie nestanovila žádné minimální sazby. Nejvyšší sazby u šumivého vína má Česká republika a nejnižší Polsko. Daňové sazby pro tiché víno jsou uplatňovány pouze v Polsku.

V následující tabulce jsou uvedeny minimální sazby stanovené Evropskou unií a také je doloženo sazby vybraných členských států pro alkoholické produkty:

Tab. 37. Srovnání sazeb alkoholických produktů (Vlastní zpracování)

Produkt	Sazby z alkoholických produktů				
	Min. v EU	CZ	PL	HU	SK
Líc	550 EUR	28 500 CZK	4 960 PLN	333 385 HUF	939,38 EUR
1 hektolitr		1 111,02 EUR	1 181,29 EUR	1 126,00 EUR	
Pivo	0,748 EUR	32 CZK	7,79 PLN	-	1,65 EUR
1 hektolitr		1,25 EUR	1,86 EUR	-	
Pivo	1,87 EUR	-	-	1 620 HUF	-
1 hektolitr		-	-	5,47 EUR	
Šumivé víno	0 EUR	2 340 CZK	158 PLN	16 460 HUF	79,65 EUR
1 hektolitr		91,22 EUR	37,63 EUR	55,59 EUR	
Tiché víno	0 EUR	0 CZK	158 PLN	0 HUF	0 EUR
1 hektolitr		0 EUR	37,63 EUR	0 EUR	

8.2.3 Srovnání sazeb tabákových produkt

Nejvyšší příjmy do státních rozpočtů vybraných zemí plynou z cigaret, bohužel ani vysoká cena nedokáže snížit poptávku po škodlivých produktech. Sazby z cigaret se skládají ze dvou částí, a proto je velmi těžké poznat, která země má nejvyšší a nejnižší daňové zatížení. Nejvyšší pevnou část z cigaret má Slovensko a nejnižší Maarsko. Dále nejvyšší procentuální část má Polsko a nejnižší Slovensko. Nejvyšší sazbu pro doutníky má Slovensko a nejnižší Česká republika, ale také je to velmi sporné, protože Maarsko má pouze procentní sazbu. V poslední době se stal tabák velmi oblíbeným substitutem cigaret díky jejich vysokým cenám. Výše sazeb je opět velmi sporná, protože se skládá z pevné a procentní části.

V následující tabulce jsou uvedeny minimální sazby stanovené Evropskou unií a také je doložitelné sazby vybraných členských států pro tabákové produkty:

Tab. 38. Srovnání sazeb tabákových produkt (Vlastní zpracování)

Produkt	Sazby z tabákových produkt			
	CZ	PL	HU	SK
Cigarety	1 120 CZK + 28 %	188 PLN + 31,41 %	12 500 HUF + 31 %	58 EUR + 23 %
1 000 ks	43,66 EUR + 28 %	44,77 EUR + 31,41 %	42,22 EUR + 31 %	
Doutníky	1 250 CZK	266,90 PLN	28,5 %	75,56 EUR
1 000 ks	48,73 EUR	63,57 EUR	-	
Tabák	1 400 CZK	128,02 PLN + 31,41 %	52 %	69,44 EUR
1 kg	54,58 EUR	30,49 EUR + 31,41 %	-	

9 ANALÝZA A KOMPARACE ZDANĚNÍ NEPŘÍMÝCH DANÍ NA VYBRANÝCH PRODUKTECH

Následující kapitola byla zaměřena na komparaci vybraných produktů v zemích V4. Pro daně z prodané hodnoty byly vybrány produkty a služby běžné spotřebě. V rámci analýzy byly vybrány takové produkty, které jsou zdaněny DPH i spotřebními daněmi.

9.1 Analýza DPH

Pro lepší srovnání použitých sazeb u jednotlivých zemí bylo vybráno několik položek, na kterých má být ukázáno, jakému jednotlivé země využívají snížené sazby.

V následující tabulce jsou ukázány vybrané položky se sazbami daně z prodané hodnoty:

Tab. 39. Přehled sazeb DPH u jednotlivých položek (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)

Kategorie	CZ	PL	HU	SK
Potraviny	15	5 / 8 / 23	18 / 27	10 / 20
Voda	15	8	27	20
Farmaceutické výrobky	15	8	5 / 27	10
Zdravotní zařízení pro osoby se zdravotním postižením	15	8	5 / 27	10
Knihy	15	5 / 23	5	10
Noviny	15	8 / 23	5	20
Kina, divadla a spisovatelé	15	8	27	20
Sociální bydlení	15	8	27	20
Hotelové ubytování	15	8	18	20
Restaurace	21	8	27	20
Sport	15	8	27	20
Pohyby + kremace	15	8	27	20
Lékařská a zubní práce	15	8	osvobozeno	osvobozeno

Ve všech zemích jsou potraviny zdaněny jak sníženou, tak i základní sazbou, kromě České republiky, která k potravinám využívá pouze sníženou sazbu. Nealkoholické nápoje jsou zdaněny sníženou sazbou pouze v České republice, v Polsku má výjimku pouze voda se sníženou sazbou. Farmaceutické výrobky, zařízení pro osoby se zdravotním postižením a knihy jsou zdaněny ve všech zemích sníženou sazbou. Maarsko a Slovensko zdaňují základní sazbou pohyby, kremace, sport, sociální bydlení, kina nebo divadlo oproti České republice a Polsku se sníženou sazbou. Lékařské a zubní práce jsou v Maarsku a na Slovensku od daní osvobozeny.

9.2 Analýza vybraných produktů

Následující podkapitoly budou obsahovat analýzu vybraných produktů, které jsou zatíženy DPH i spotřební daní. Veškeré země V4 mají rozdílné sazby, ale problematiku nepřímých daní uplatní všechny období.

Minerální oleje jsou zastoupeny nejpoužívanějšími produkty benzínem a naftou. Mezi analyzované alkoholické produkty jsou vybrány vodka značky Finlandia, pivo Heineken a šumivé víno značky Laurent-Perrier. Cigaretové produkty jsou zastoupeny cigaretami značky Marlboro.

Ceny benzínu a nafty se vztahují k datu 28. 2. 2013 dle serveru českých dálnic. Ceny vodky, piva, šumivého vína a cigaret byly stanoveny k datu 1. 3. 2013 na základě průměrných cen z elektronických obchodů.

9.2.1 Natural 95

Nejvíce prodáváný benzín ve všech zemích V4 je Natural 95. V současné době se prodává pouze bezolovnatý benzín, protože benzín s přísadou olova se přestal prodávat již od roku 2001.

Ve své ceně benzínu a nafty ovlivňuje dohoda EU o jednotnosti cen rafinérií řízené cenou dosaženou na komoditní burze v Rotterdamu. Konečná cena závisí na distributorovi a významně se na ní podílejí DPH a spotební daně. V současné době je velký problém s kvalitou benzínu u některých společností.

V následující tabulce je uveden výpočet spotební daně, DPH a celkové daně:

Tab. 40. Výpočet celkové daně – Natural 95 (Vlastní zpracování)

Cena / l	Spotební daň	DPH	Celková daň	
Česká republika				
36,7 CZK	12,84 CZK	36,70/121*21	19,21 CZK	52,34%
1,43 EUR		6,37 CZK	0,75 EUR	
Polsko				
5,6 PLN	1,668 PLN	5,6/123*23	2,72 PLN	48,48%
1,33 EUR		1,05 PLN	0,65 EUR	
Maďarsko				
414,41 HUF	120 HUF	414,41/127*27	208,10 HUF	50,22%
1,40 EUR		88,10 HUF	0,70 EUR	
Slovensko				
1,514 EUR	0,55052 EUR	1,514/120*20	0,80 EUR	53,03%
		0,25 EUR		

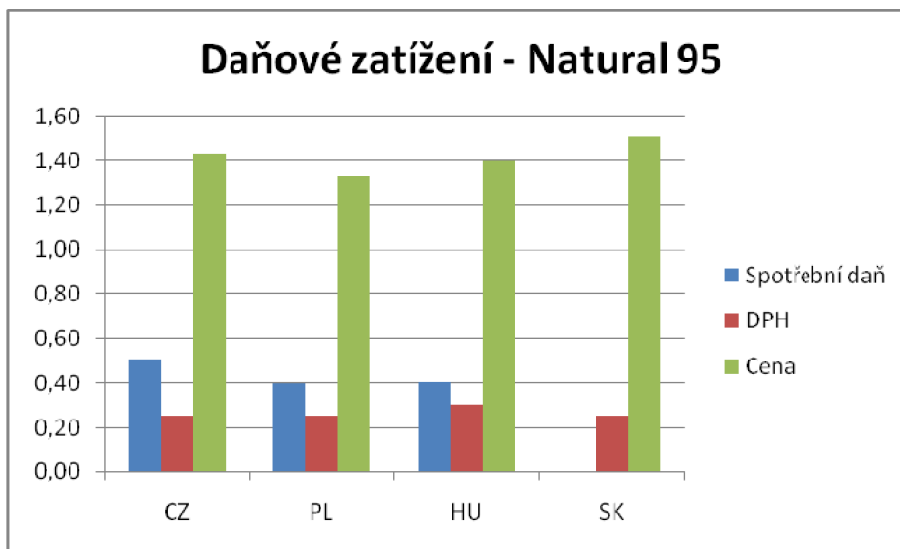
Spotební daň je vypočítána pevnou sazbou na 1 litr benzínu a DPH na základě jednotlivých sazeb zemí V4.

Ceny benzínu ve všech zemích jsou relativně vyrovnané, ale nejvyšší ceny benzínu má Slovensko a nejnižší Polsko. Nejvyšší sazby u spotřebních daní má Česká republika, poté Slovensko, Maarsko a nejnižší Polsko. Nejvyšší sazbu u DPH má Maarsko, poté Polsko, Česká republika a nejnižší Slovensko.

Nejvyšší celkové daňové zatížení benzínu má Slovensko, kdy daně tvoří 53,03 % z konečné ceny. Slovensko má sice nejvyšší cenu benzínu, ale nejnižší sazby DPH.

Nejnižší celkové daňové zatížení benzínu má Polsko, kdy daně tvoří 48,48 % z konečné ceny. Polsko disponuje s nejnižší cenou za litr benzínu a také nejnižšími sazbami spotřebních daní.

Porovnání daňového zatížení ve vybraných zemích je uvedeno v následujícím obrázku:

Obr. 10. Daňové zatížení – Natural 95 (Vlastní zpracování)

9.2.2 Diesel

Nafta patří do kategorie plynových olejů, které jsou v současné době velmi oblíbené zejména díky úspore.

V následující tabulce je uveden výpočet spotřební daně, DPH a celkové daně:

Tab. 41. Výpočet celkové daně – Diesel (Vlastní zpracování)

Cena / l	Spotřební daň	DPH	Celková daň	
Česká republika				
36,2 CZK	10,95 CZK	36,20/121*21	17,23 CZK	47,60%
1,41 EUR		6,28 CZK	0,67 EUR	
Polsko				
5,61 PLN	1,456 PLN	5,61/123*23	2,51 PLN	44,65 %
1,34 EUR		1,05 PLN	0,60 EUR	
Maďarsko				
423,32 HUF	113,555 HUF	423,32/127*27	192,71 HUF	45,52%
1,43 EUR		79,16 HUF	0,65 EUR	
Slovensko				
1,436 EUR	0,3864 EUR	1,436/120*20	0,63 EUR	43,57%
		0,24 EUR		

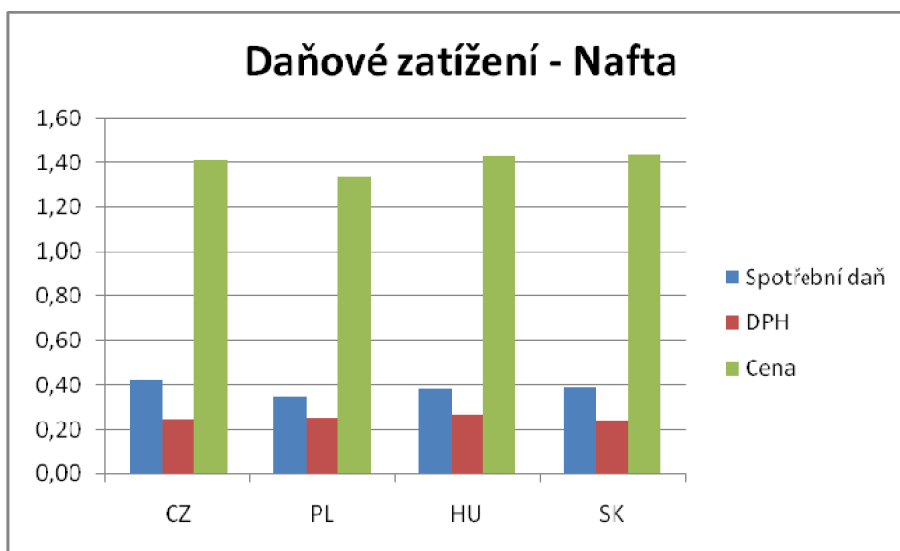
Spotební daň je vypočítána pevnou sazbou na litr benzínu a DPH na základní jednotlivých sazeb zemí V4.

Nejvyšší ceny nafty má opět Slovensko a nejnižší Polsko. Nejvyšší sazby u spotřebních daní u nafty má Česká republika, poté Slovensko, Maarsko a nejnižší Polsko. Nejvyšší sazbu u DPH má Maarsko, poté Polsko, Česká republika a nejnižší Slovensko.

Nejvyšší celkové daňové zatížení u nafty má Česká republika, kdy daně tvoří 47,60 % z konečné ceny. Česká republika má oproti ostatním zemím velmi vysokou spotřební daň na jeden litr.

Nejnižší celkové daňové zatížení u nafty má Slovensko, kdy daně tvoří 43,57 % z konečné ceny. I když má Slovensko nejvyšší cenu nafty a druhou nejvyšší sazbu u spotřební daně, tak se díky nízkému DPH stala zemí s nejnižším daňovým zatížením u nafty.

Porovnání daňového zatížení ve vybraných zemích je uvedeno v následujícím obrázku:

Obr. 11. Daňové zatížení – Nafta (Vlastní zpracování)

9.2.3 Finlandia vodka

Finská vodka byla vybrána, protože je nejvíce rozšířená a známá mezi všemi zeměmi. Vodka je vlastněna americkou společností Brown - Forman Corporation a je nejvíce importovanou značkou vodky v zemích V4.

V následující tabulce je uveden výpočet spotřební daně, DPH a celkové daně :

Tab. 42. Výpočet celkové daně – Finlandia vodka (Vlastní zpracování)

Cena / 0,7 l	Spotřební daň	DPH	Celková daň	
Česká republika				
335 CZK	285*0,40*0,7	335/121*21	137,94 CZK	41,18%
13,06 EUR	79,80 CZK	58,14 CZK	5,38 EUR	
Polsko				
43,96 PLN	49,6*0,40*0,7	43,96/123*23	22,11 PLN	50,29%
10,47 EUR	13,89 PLN	8,22 PLN	5,27 EUR	
Maďarsko				
3332 HUF	3333,85*0,40*0,7	3332/127*27	1641,86 HUF	49,28%
11,25 EUR	933,48 HUF	708,38 HUF	5,55 EUR	
Slovensko				
12,2 EUR	9,3938*0,40*0,7	12,2/120*20	4,66 EUR	38,23%
	2,63 EUR	2,03 EUR		

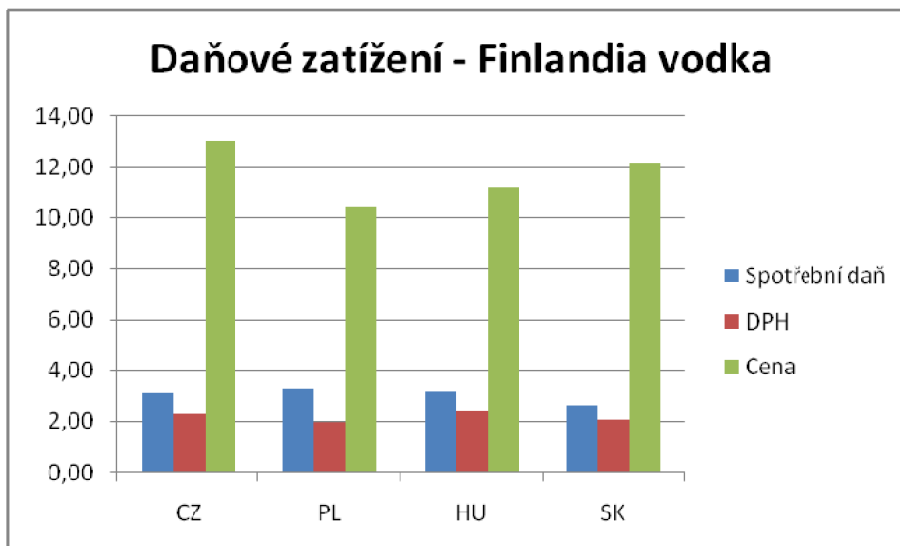
Spotřební daň je vypočítána pevnou sazbou vynásobenou množstvím vodky v litrech a procenty alkoholu, dále DPH na základě jednotlivých sazeb zemí V4.

Nejvyšší ceny vodky má Česká republika a nejnižší Polsko. Nejvyšší sazby u spotřebních daní u lihu má Polsko, poté Maarsko, Česká republika a nejnižší Slovensko. Nejvyšší sazbu u DPH má Maarsko, poté Polsko, Česká republika a nejnižší Slovensko.

Nejvyšší celkové daňové zatížení u vodky má Polsko, kdy daně tvoří 50,29 % z konečné ceny. Polsko má sice nejnižší cenu vodky, ale u výše sazeb spotřebních daní se umístila na prvním místě a u výše DPH místě druhém.

Nejnižší celkové daňové zatížení u vodky má Slovensko, kdy daně tvoří 38,23% z konečné ceny. Slovensko má nejnižší spotřební daně i sazby pro DPH.

Porovnání daňového zatížení ve vybraných zemích je uvedeno v následujícím obrázku:

Obr. 12. Daňové zatížení – Finlandia vodka (Vlastní zpracování)

9.2.4 Pivo Heineken

Nizozemská společnost Heineken je třetí největší pivovarnickou skupinou na světě. V současné době expanduje do různých zemí Evropy a rozšiřuje svou značku pomocí menších pivovarů.

V následující tabulce je uveden výpočet spotřební daně, DPH a celkové daně:

Tab. 43. Výpočet celkové daně – pivo Heineken (Vlastní zpracování)

Cena / 0,5 l	Spotřební daň	DPH	Celková daň	
Česká republika				
27 CZK	$0,32 \cdot 12 \cdot 0,5$	$27/121 \cdot 21$	6,61 CZK	24,47%
1,05 EUR	1,92 CZK	4,69 CZK	0,26 EUR	
Polsko				
4,16 PLN	$0,0779 \cdot 12 \cdot 0,5$	$4,16/132 \cdot 23$	1,25 PLN	29,93%
0,99 EUR	0,47 PLN	0,78 PLN	0,30 EUR	
Maďarsko				
229 HUF	$16,2 \cdot 12 \cdot 0,5$	$229/127 \cdot 27$	145,89 HUF	63,71%
0,77 EUR	97,20 HUF	48,69 HUF	0,49 EUR	
Slovensko				
0,84 EUR	$0,0165 \cdot 12 \cdot 0,5$	$0,84/120 \cdot 20$	0,24 EUR	28,45%
	0,10 EUR	0,14 EUR		

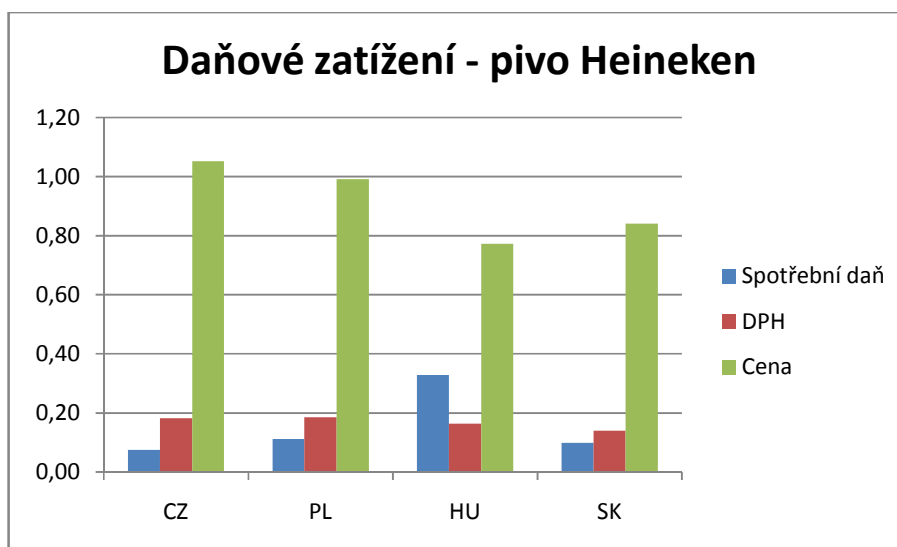
Spotřební daň je vypočítána pevnou sazbou vynásobenou množstvím piva v litrech a stupněm piva, dále DPH na základě jednotlivých sazeb zemí V4.

Nejvyšší ceny piva má Česká republika a nejnižší Maarsko. Nejvyšší sazby u spotřebních daní u piva má Maarsko, poté Polsko, Slovensko a nejnižší Česká republika. Nejvyšší sazbu u DPH má Maarsko, poté Polsko, Česká republika a nejnižší Slovensko.

Nejvyšší celkové daňové zatížení u piva má Maarsko, kdy daně tvoří 63,71 % z konečné ceny. Maarsko má sice nejnižší cenu u piva, ale spotřební daň i DPH má ze všech zemí nejvyšší.

Nejnižší celkové daňové zatížení u piva má Česká republika, kdy daně tvoří 24,47 % z konečné ceny. Česká republika sice má nejvyšší ceny u piva, ale sazby spotřebních daní má nejnižší a s vyšší sazbou DPH se umístila na předposledním místě.

Porovnání daňového zatížení ve vybraných zemích je uvedeno v následujícím obrázku:

Obr. 13. Daňové zatížení – pivo Heineken (Vlastní zpracování)

9.2.5 Laurent-Perrier sekt

Mezi nejuznávanější šampaňské v Evropě patří značka Laurent-Perrier, která pochází z Francie.

V následující tabulce je uveden výpočet spotřební daně, DPH a celkové daně :

Tab. 44. Výpočet celkové daně – sekt Laurent-Perrier (Vlastní zpracování)

Cena / 0,75 l	Spotřební daň	DPH	Celková daň	
Česká republika				
945 CZK	23,4*0,75	945/121*21	182,93 CZK	19,36%
36,84 EUR	17,55 CZK	165,38 CZK	43,57 EUR	
Polsko				
229 PLN	1,58*0,75	229/123*23	44,01 PLN	19,22%
54,54 EUR	1,19 PLN	42,82 PLN	10,48 EUR	
Maďarsko				
11700 HUF	164,6*0,75	11700/127*27	2610,85 HUF	22,31%
39,52 EUR	123,45 HUF	2487,40 HUF	8,82 EUR	
Slovensko				
43,4 EUR	0,7965*0,75	43,40/120*20	7,83 EUR	18,04%
	0,60 EUR	7,23 EUR		

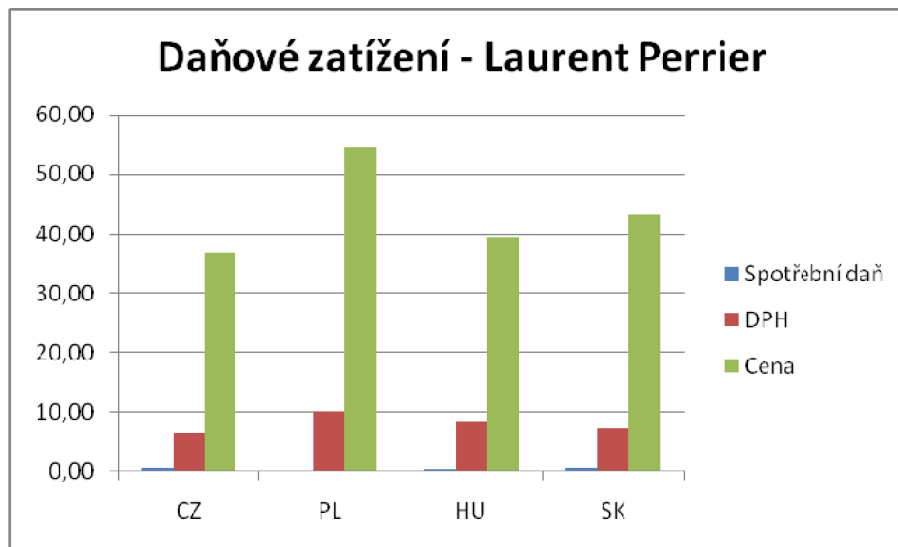
Spotřební daň je vypočítána pevnou sazbou vynásobenou množstvím sektu v litrech a DPH na základě jednotlivých sazeb zemí V4.

Nejvyšší ceny šumivého vína má Polsko a nejnižší Česká republika. Nejvyšší sazby u spotřebních daní šumivého vína má Česká republika, poté Slovensko, Maarsko a nejnižší Polsko. Nejvyšší sazbu u DPH má Maarsko, poté Polsko, Česká republika a nejnižší Slovensko.

Nejvyšší celkové daňové zatížení u šumivého vína má Maarsko, kdy daně tvoří 22,31 % z konečné ceny. Maarsko má nejvyšší sazbu DPH a z hlediska výše sazeb spotřebních daní se umístila na pátém místě.

Nejnižší celkové daňové zatížení u šumivého vína má Slovensko, kdy daně tvoří 18,04 % z konečné ceny. Slovensko disponuje nejnižší sazbou DPH a v porovnání s Českou republikou nebo Polskem bylo celkové daňové zatížení relativně vyrovnané.

Porovnání daňového zatížení ve vybraných zemích je uvedeno v následujícím obrázku:

Obr. 14. Daňové zatížení – sekt Laurent Perrier (Vlastní zpracování)

9.2.6 Marlboro

V zastoupení cigaretových produktů byly vybrány cigarety značky Marlboro, které jsou vyráběny společností Philip Morris. Tato značka je velmi oblíbená a rozšířená ve všech zemích V4.

Celková daň z cigaret bude počítána z krabičky cigaret, která obsahuje 20 kusů jednotlivých cigaret.

V následující tabulce je uveden výpočet spotřební daně, DPH a celkové daně :

Tab. 45. Výpočet celkové daně – cigarety Marlboro (Vlastní zpracování)

Cena / krabička	Spotřební daň		DPH	Celková daň	
Česká republika					
86 CZK	1,12*20	28% z 86	(86/121)*21	61,41 CZK	71,40%
3,35 EUR	46,48 CZK		14,93 CZK	2,39 EUR	
Polsko					
13,6 PLN	0,188*20	31,41 % z 13,6	(13,6/123)*23	10,57 PLN	77,76%
3,24 EUR	8,03 PLN		2,54 PLN	2,52 EUR	
Maďarsko					
838 HUF	12,5*20	31 % z 838	(838/127)*27	687,94 HUF	82,09%
2,83 EUR	509,78 HUF		178,16 HUF	2,32 EUR	
Slovensko					
3,2 EUR	0,058*20	23 % z 3,2	(3,2/120)*20	2,43 EUR	75,92%
	1,90 EUR		0,53 EUR		

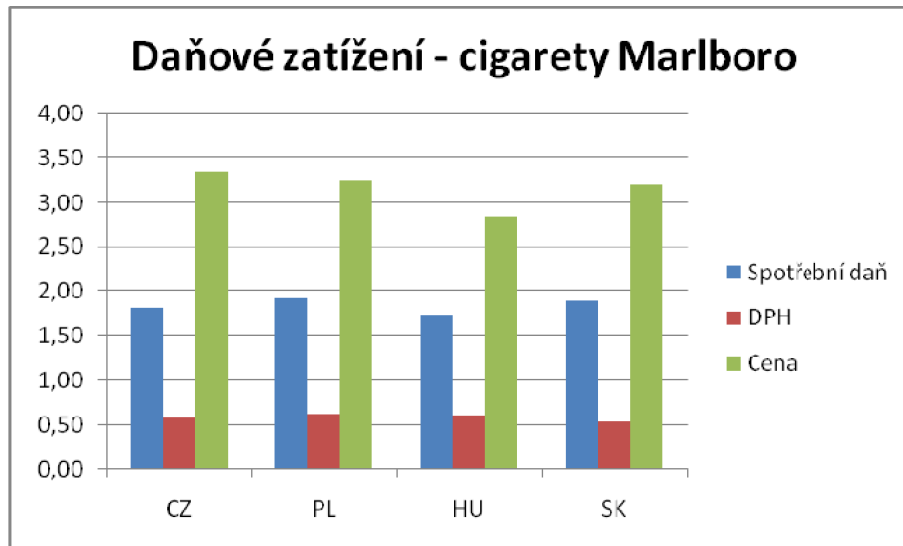
Spotřební daň je vypočítána z částí pevnou a z částí procentní daní, DPH na základě jednotlivých sazeb zemí V4.

Nejvyšší ceny cigaret má Maarská republika a nejnižší Maarsko. Nejvyšší pevnou sazbu u cigaret má Slovensko, poté Polsko, Maarská republika a nejnižší Maarsko. Nejvyšší procentní sazbu má Polsko, poté Maarsko, Maarská republika a nejnižší Slovensko. Nejvyšší sazbu u DPH má Maarsko, poté Polsko, Maarská republika a nejnižší Slovensko.

Nejvyšší celkové daňové zatížení u cigaret má Maarsko, kdy daně tvoří 82,09 % z konečné ceny. Maarsko má sice nejnižší cenu, ale oproti tomu nejvyšší sazbu DPH.

Nejnižší daňové zatížení u cigaret má Maarská republika, kdy daně tvoří 71,40 % z konečné ceny. Maarská republika má sice nejvyšší cenu, ale z hlediska výše sazeb spotřebních daní a DPH se umístila na pátém místě.

Porovnání daňového zatížení ve vybraných zemích je uvedeno v následujícím obrázku:

Obr. 15. Daňové zatížení – cigarety Marlboro (Vlastní zpracování)

10 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ KOMPARACE NEPŘÍMÝCH DANÍ

Z předchozích srovnávacích komparací je zřejmé, že problematika nepřímých daní je řešena ve všech zemích V4 velmi obdobně. Existují zde data z předdané hodnoty a vybrané spotřební daně. Pouze Polsko má nepřímé daně obohaceny o daně z her.

Poslední kapitola diplomové práce se bude zabývat zhodnocením výsledků, které byly zjištěny komparací. Nejprve budou zhodnoceny nejdůležitější příjmy plynoucí do státních rozpočtů jednotlivých zemí. Dále se shrnou politiky při využívání snížených sazeb u daní z předdané hodnoty. Nakonec se porovnájí příjmy z daní u spotřebních daní.

10.1 Příjmy do státního rozpočtu

Ve všech zemích V4 jsou příjmy do státního rozpočtu z nepřímých daní jednou z nejdůležitějších položek. Zdanění nepřímých daní je pro stát velmi výhodné, protože je to spolehlivý příjem a mohou se snadno plánovat. V porovnání s přímými daněmi je zde možnost snadnějšího zvyšování. Zvyšování jednotlivých sazeb u DPH není u obyvatelstva oblíbené, ale pokud se stát rozhodne zvýšit spotřební daně, tak je odpor nižší.

Pokud se jednotlivé státy potýkají s krizí, tak nepřímé daně jsou velkou výhodou pro zajištění potřebných výdajů ke krytí nákladů krize. S krizí bývá v těsné spojení zvyšování nezaměstnanosti nebo pokles ziskovosti firem. Když vznikala v zemích V4 krize, tak příjmy z osobních daní velmi klesaly, ale příjmy z DPH a spotřebních daní zůstávaly konstantní nebo jevíly nepatrný pokles.

Česká republika a Slovensko má nejvyšší příjmy z příspěvků na sociální zabezpečení, oproti tomu Polsko a Maďarsko z nepřímých daní. Nejvyšší celkovou strukturu nepřímých daní k HDP má Maďarsko, poté Polsko, Česká republika a nejnižší má Slovensko. Podíl příjmů z DPH je stejný jako u celkové struktury nepřímých daní. V rámci příjmů ze spotřebních daní plynou nejvyšší příjmy Polsku, poté České republice, Maďarsku a nejnižší Slovensku.

Česká republika, Polsko, Maďarsko i Slovensko patří mezi ty státy, které lidem rozdávají mnoho peněz prostřednictvím různých sociálních dávek. Takle politika není moc ztrátová, protože se více jak třetina peněz vrácí do státní pokladny prostřednictvím nepřímých daní. Bohužel dnešní statistiky ukazují, že velká část sociálních dávek spadá zejména na alkoholické nebo cigaretové produkty.

10.2 DPH

Velkým fenoménem dnešní doby je, že se vlády snaží sjednotit sazbu DPH. Například v České republice měla být v roce 2013 sjednocena sazba na 17,5 %. Otázkou zůstává pro koho je sjednocení výhodné a pro koho nikoli.

Pokud by ve státě platila pouze jedna sazba DPH, tak bude zjednodušena zejména oblast poskytování služeb. Zde byl velký problém rozlišovat, zda služby podléhá jí snížené i základní sazby. Díky zavedení jednotné daně se omezí prostor pro daňové úniky a z dlouhodobého hlediska se sníží i administrativní náklady.

Můj názor na sjednocení daně není velmi pozitivní, protože například sazba 17,5 % je příliš vysoká. Pokud by vláda chtěla zavést pouze jednu sazbu daně, tak by to měla být vážený průměr dvou předchozích sazeb. Díky tomu by bylo zlevnění jedné věci vykompenzováno zdražením v druhé a vláda by vybírala od občanů stále stejné daně. Ale ani tohle řešení by pro obyvatelstvo nebylo příliš výhodné. Určité typy zboží jako léky, dárkové předměty, sociální bydlení apod. by nebyly zvýhodněny. Jediné řešení by bylo tohle specifické zboží od daně osvobodit.

Problematika DPH se řeší ve všech zemích V4 obdobným způsobem. Základní rozdíl je pouze ten, že Polsko a Maarsko disponuje dvěma typy snížených sazeb. Nejvyšší základní sazbu má Maarsko a ta patří k nejvyšším v celé EU. Nejnižší základní sazbou disponuje Slovensko.

Pro komparativní analýzu bylo vybráno několik druhů zboží a služeb běžné spotřeby. Nejvíce snížených sazeb zde uplatňuje Česká republika a Polsko. Maarsko a Slovensko využívá pro zboží běžné spotřeby spíše základní sazby. Každá země má jiný přístup k používání snížených sazeb DPH. Česká republika a Polsko využívá snížené sazby i na zábavné služby ve formě divadla, kina, sportu nebo hotelového ubytování.

10.3 Spot ební dan

Mezi nejběžnější spot ební dan v rámci zemí V4 patří benzín, nafta, alkoholické a cigaretové produkty. Dnešní doba se potýká s velkými problémy v oblasti spot ebních daní. Mezi nejtěžší problémy patří existence černého trhu, daňové úniky nebo panování.

10.3.1 Minerální oleje

V současné době má stát relativně spornou politiku ve zdanění nafty a benzínu. Ve srovnání s ostatními zeměmi je zdanění nafty a benzínu nižší v sousedních státech. Výsledkem je, že mnoho kamionů nebo podnikatelů jezdí tankovat výhodněji do sousedních států. Dalším v tomto problému je závadnost paliv. Benzínové společnosti přidávají nezdaněnou část do paliv, aby ušetřily na daních.

Stát má několik možností, jak tomu zamezit. Nejeftivnější možností by byla snížit daňové zatížení u paliv. Zčásti by to eliminovalo daňové úniky a zvýšilo by to poptávku po tuzemských palivech. Dále by měl stát rozšířit kontroly kvality benzínu a nafty.

Nejvíce využívanými minerálními oleji byly ve všech zemích benzín a nafta, proto byly také vybrány pro bližší zkoumání.

Benzín Natural 95 patří mezi bezolovnaté benzíny. Nejvyšší daňovou sazbu z bezolovnatého benzínu má Česká republika, poté Slovensko, Maarsko a nejnižší Polsko. Nejvyšší celkové daňové zatížení má Slovensko, protože disponuje druhou nejvyšší sazbou spot ební daně a nejvyšší cenou. Nejnižší celkové daňové zatížení má Polsko, protože disponuje nejnižší sazbou spot ební daně a nejnižší cenou.

Diesel patří mezi plynové oleje. Nejvyšší daňovou sazbu z plynového oleje má Česká republika, poté Slovensko, Maarsko a nejnižší Polsko. Nejvyšší celkové daňové zatížení má Česká republika, protože oproti ostatním zemím má velmi vysokou sazbu spot ební daně na litr nafty. Nejnižší celkové daňové zatížení má Slovensko, protože má nízké DPH.

10.3.2 Alkoholické produkty

Největší problém dnešní doby související s alkoholickými produkty je černý trh a pašování. V roce 2012 byla situace neovladatelná, a proto některé země byly nuceny vyhlásit prohibici. Myslím si, že prohibice nebyla řešením a z určitého pohledu více uškodila, než pomohla. Po jejím zavedení se snížily příjmy do státního rozpočtu a zvýšil se ilegální prodej. Dále pro podnikatele to bylo velmi nevýhodné, protože zakoupili originální alkoholické produkty, zaplatili spotřební daň a díky omezení prodeje byla možnost bankrotu. Z pohledu policie se zvyšovala kriminalita prostřednictvím nárůstu černého trhu. Prohibice mohla ohrozit i lidské životy, protože mnoho lidí začalo alkohol náhle pít doma. Samozřejmě má prohibice i pár kladných stránek, ale nejvyšší chybu vidím u vlády, ministerstva a policejních složek. Policie by se měla zaměřit více na odhalování černého trhu s alkoholem. Pokud by vláda snížila spotřební daň na alkohol, tak by zčásti snížila existenci černého trhu, ale bohužel příjmy z alkoholických produktů do státního rozpočtu jsou důležitou složkou.

Pro projektovou část byly vybrány jako zástupce alkoholických produktů vodka značky Finlandie, pivo Heineken a šumivé víno Laurent Perrier.

Finská vodka patří do kategorie lihu. Nejvyšší daňovou sazbou z lihu má Polsko, poté Maarsko, česká republika a nejnižší Slovensko. Nejvyšší celkové zdanění ve výši 50,29 % má Polsko. Polsko má sice nejnižší cenu za láhev vodky, ale disponuje nejvyšší spotřební daní. Nejnižší celkové zdanění ve výši 41,18 % má česká republika. Česká republika má sice nejvyšší cenu za láhev vodky, ale u výše sazeb spotřebních daní nebo DPH se umístila na předposledním místě.

Značka Heineken patří do kategorie piva. Nejvyšší daňovou sazbou má Maarsko, poté Polsko, Slovensko a nejnižší česká republika. Nejvyšší celkové zdanění ve výši 63,71 % má Maarsko. Maarsko má sice nejnižší cenu u piva, ale disponuje nejvyšší sazbou spotřební daní a DPH. Nejnižší celkové zdanění ve výši 24,47 % má česká republika. Česká republika má sice nejvyšší cenu piva, ale ve výši sazeb spotřebních daní se umístila na posledním místě.

Sekt Laurent Perrier patří mezi šumivá vína. Nejvyšší daňovou sazbou má česká republika, poté Slovensko, Maarsko a nejnižší Polsko. Nejvyšší celkové zdanění ve výši 22,31 % má Maarsko díky nejvyšší sazbě DPH. Nejnižší celkové zdanění ve výši 18,04 % má Slovensko díky nejnižší sazbě DPH.

10.3.3 Tabákové produkty

Jednou z nejtěžších otázek dnešní doby související s tabákovými produkty je, zda stát vydláždí i nevydlážděnou kouřovou oblohu. Existují dvě různé teorie. Ministerstvo financí poukazuje na to, že roční dávka pouze 1/6 z daňových příjmů na lépebné výdaje. Tohle číslo mi přijde zkrácené, protože většina ostatních přízkumů poukazuje spíše na ztrátové hodnoty.

Výdajová stránka je velmi složitá, protože samotné léčení neznamena vyléčení. Dalším paradoxem je, že škodlivinami z cigaret se setkávají také lidé, kteří nekouří vůbec. Roční zeměna kouření 20 tisíc lidí. Účet celkové výdaje spojené s léčbou je nereálný, a proto vláda vidí pouze příjmovou stránku ze zdanění tabákových produktů.

Z mého pohledu pro stát kouření výhodné není. Sice v současné době plyne do státního rozpočtu trvalý a pravidelný příjem v podobě daní z cigaret. Pokud by takhle problematika byla prozkoumána z delšího časového hlediska, tak by byly nižší příjmy z daní, ale zdravé obyvatelstvo. Pokud by ceny cigaret byly zvyšovány, tak by si je hodně lidí dovolit nemohlo a své peníze by vložilo do jiných alternativ, které by se vrátilo do státního rozpočtu například formou DPH. Bohužel za posledních pár let se ceny cigaret mnohokrát zvýšily a ani vysoká cena nedokázala kuřáky odradit. Se zvýšením ceny cigaret souvisí rozšíření černého trhu, pašování nebo daňové úniky.

Pro projektovou část byly vybrány jako zástupce tabákových výrobků cigarety značky Marlboro. Výpočet celkového zdanění z cigaret byl nejsložitější, protože spotřební daň se skládá ze dvou složek. Nejvyšší pevnou sazbou u cigaret má Slovensko, poté Polsko, česká republika a nejnižší Maarsko. Nejvyšší procentní sazbou u cigaret má Polsko, poté Maarsko, česká republika a nejnižší Slovensko.

Nejvyšší celkové zdanění ve výši 82,09 % platí Maarsko. Tato země má sice nejnižší cenu u cigaret, ale disponuje nejvyšší sazbou DPH ve výši 27 %. Nejnižší celkové zdanění ve výši 71,40 % má česká republika. Česká republika má sice nejvyšší cenu u cigaret, ale ve výši sazeb spotřebních daní nebo DPH se umístila na pátém místě.

11 DOPORU ENÍ PRO ĚSKOU REPUBLIKU

V ěské republice plynou nejvyšší p íjmy do státního rozpo tu ze sociálního zabezpe ení. Ve srovnání s Evropskou unií má ěská republika nejvyšší sazby ze sociálního zabezpe e ní. Tato politika výb ru pen z mi nep ijde správná, protože vysoké sociální pojišt ní mn o ho lidí odradí pracovat. Odchod do d c hodu se neustále prodlužuje a zároveň sociální po jišt ní stoupá.

Neustálé zvyšování nep ímých daní si mohou dovolit hlavn ty zem , které mají nejvyšší korupci. Nep ímé dan se vybírají snadn ji než p ímé dan . Pokud se zvýší da z p idané hodnoty, tak lidé platí v každodenním život více. Bohužel nep ímé dan nejvíce postihují nejchudší lidi, protože se zda uje jejich životn nutná spot eba a nemají možnost tvo it žádné úspory.

Jednotná sazba dan z p idané hodnoty je velmi aktuální téma v Evropské unii. V ěské republice m la být jednotná sazba dan ve výši 17,5 % zavedena v roce 2013. Našt stí si vláda nedokázala obhájit argumenty, zda to bude pro stát výhodné. V Evropské unii je jednotná sazba dan z p idané hodnoty zavedena pouze v Dánsku ve výši 25 %. ěská repu blika se nem že Dánskem inspirovat, protože zde jsou položky jako ve ejná doprava, p o h by, noviny apod. od dan zcela osvobozeny. Dánsko má odlišný da ový systém a ne j vyšší p íjmy do státního rozpo tu mu plynou z p ímých daní.

Po áte ní ú el zavedení jednotné sazby dan z p idané hodnoty souvisel se státním d ch o dovým systémem v ěské republice. Dnes politici p iznávají, že cht jí pomocí sazby 17,5 % vyrovnávat státní schodek. Samoz ejm by se zjednodušil da ový systém výb ru dan a z ástí by se eliminovaly da ové úniky. Ale na v tšinu lidí by to m lo špatný dopad v podob zvýšení cen potravin nebo lék . Negativní vliv by to m lo na spousty podnikate l , kte í ve svých innostech používají snížené sazby.

Ve sv t má ěská republika špatnou pov st, která souvisí s podvodným vykazováním dan z p idané hodnoty. Naše zem disponuje špatnou kvalitou benzínu, který je ed ný r znými nezdanitelnými položkami. N které benzínové spole nosti prodávají nezdan ý benzín a ropu. Stát by m l zvýšit kontroly p i distribuci.

B hem posledních let stát selhal v roli kontrolního orgánu v boji proti ernému trhu s alkoholem. Ministerstva, vláda, policie, ěská obchodní inspekce nebo celní správa m ly vynaložit více finan ních prost edk na eliminaci této problematiky.

Zavedení prohibice v minulém roce byla zbytečná, protože černý trh s alkoholem existoval již předtím. Například prohibice v USA měla zcela opačné účinky a černým trhem se díky jejímu zavedení více rozšířil. Prohibice měla negativní dopady na výrobce nebo distributory lihovin, kteří zaplatili poctivě spotřební daň, jejich ztráty byly neúnosné.

Česká republika zastává politiku rozdávání peněz z prostřednictvím různých sociálních dávek a jejich velká část spadá na alkohol nebo cigarety. Vždy jsem byla pro zvyšování cen cigaret nebo alkoholu, aby se snížila jejich poptávka. Ale v současnosti můj názor je odlišný. Pokud by stát snížil sazby daní z alkoholu, tak by nebylo výhodné vyrábět tyto produkty pochybnými metodami prostřednictvím metanolu.

Veškeré země na světě podporují podporováním cigaret. Vysoká cena cigaret je dobrým opatřením, jak omezit kouření lidí, ale realita je odlišná. Cena cigaret neustále stoupá, ale lidé kouření neomezují. Při zvyšování cen cigaret mnoho lidí přejde na levnější variantu baleného tabáku. Velkým hitem jsou také elektronické cigarety, ale podle vědců jsou více škodlivé než cigarety nikotinové.

Postup ministra financí Leoše Hegera je velmi zvláštní, protože svým jednáním podporuje spíše tabákový průmysl než obyvatele České republiky. Nechal si vypracovat analýzu, ve které uvádí, že 6 miliard jde na léčení a prevenci proti kouření a 60 miliard získá na daních z cigaret.

Nejlepším řešením by bylo zavedení úelové daně, kterou budou platit pouze kuřáci. Peněžní prostředky z úelové daně z cigaret by se měly ukládat na speciální fondy a měly by financovat úelky spojené s léčbou nebo prevencí. Tuhle strategii využívá mnoho zemí v USA, v Thajsku nebo i v některých evropských zemích. Ze zemí Visegrádské skupiny úelovou daň z cigaret využívá Polsko, ve kterém to funguje.

ZÁV R

Pro diplomovou práci byly vybrány země Visegrádské skupiny, protože za posledních pár let prodlaly obdobný vývoj. Nejprve země prošly transformačním procesem, poté procesem stabilizace a nakonec ve stejném roce vstoupily do Evropské unie.

V současné době ekonomická situace ve všech zemích Visegrádské skupiny není zcela ideální. Po celou dobu vykazovala slovenská ekonomika nejlepší výsledky ze sledovaných zemí, ale realita je jiná. Slovensko se může pochlubit nejvyšším růstem hrubého domácího produktu, ale v porovnání s ostatními zeměmi dosahuje nejvyšší nezaměstnanosti.

Česká republika má kladné obchodní saldo, nízkou nezaměstnanost, ale záporné tempo růstu. Polsko a Maarsko nemají velkou důvěru investorů, a proto jejich úroky jsou příliš vysoké.

Česká republika, Polsko, Maarsko i Slovensko se neustále řadí spíše mezi sociálně zemi. Tyto země využívají politiku, ve které lidem rozdávají mnoho peněz prostřednictvím různých sociálních dávek. V těchto zemích na této politice nezůstává ztrátových, protože necelá polovina penězních prostředků se vrací zpátky do státní pokladny prostřednictvím spotřebních daní nebo DPH. Bohužel nemalá část sociálních dávek spadá na alkoholické nebo cigaretové produkty, a proto stát opět získá své dříve vložené peníze zpátky.

Evropská komise se zabývá v zelené knize problematikou daní z přidané hodnoty za účelem zjednodušení výroby daní. Mezi navrhované možnosti patří jednotná sazba daní z přidané hodnoty na veškeré zboží a služby nebo zavedení online databáze zboží a služeb vztahující se ke snížené sazbě.

Česká republika disponuje s relativně nízkou základní sazbou daní z přidané hodnoty, ale snížená sazba v porovnání s ostatními zeměmi je vysoká. V Evropské unii se základní sazba daní z přidané hodnoty pohybuje od 15 % v Lucembursku až do 27 % v Maarsku. Dvanáct zemí Evropské unie využívá dva typy snížené sazby daní ve výši 5 %. V České republice snížená sazba daní neustále stoupá a následkem jsou zvýšené ceny potravin, léků, energie, novin apod.

Mezi nejvíce škodlivé zboží ve všech zemích Visegrádské skupiny jsou považovány alkoholické nebo cigaretové produkty. Mnoho lidí tyto produkty odsuzuje a dokonce požaduje neustálé zvyšování jejich zdanění. Alkohol a cigarety mají negativní vliv na lidské zdraví, ale ani to neodradí stát, aby jejich výskyt omezil.

Minulý rok probíhala v České republice prohibice. Hlavním viníkem je stát, jelikož jako kontrolní orgán selhal. Prohibice způsobila především ekonomické následky a největší dopady měla na výrobce lihovin, kteří přišli o milionové ztráty. Česká republika se chtěla inspirovat prohibicí v USA, kde ale její účinek byl zcela opačný.

Za posledních pár let se ceny cigaret několikrát zvýšily, avšak poptávku to neomezilo. Paradoxem je, že čím jsou levnější cigarety nebo alkohol, tím větší daň je placena státu. Například z nejlevnější krabičky cigaret připadne státu více jak 80 % konečné ceny.

Pro státní rozpočet není koupení výhodné, protože se snižuje pracovní produktivita lidí a zároveň se zvyšují náklady na léky. Státní rozpočet by se bez daňových příjmů z cigaret obešel, protože by lidé nakupovali jinou alternativu, ze které by daň platili prostřednictvím daně z přidané hodnoty.

Maarsko má nejvyšší základní sazbu daně z přidané hodnoty ve výši 27 % a dosahuje nejvyššího zdanění u nejvíce analyzovaných produktů. Tato země má nejvyšší sazbu spotřebních daní pro pivo, sekt a cigarety.

Česká republika a Polsko se umístili na druhém a třetím místě ve výši zdanění nepřírodních daní. Česká republika dosahuje nejvyššího zdanění u benzínu a nafty, dále nejnižšího zdanění u piva a cigaret. Polsko dosahuje nejvyššího zdanění u vodky a nejnižšího zdanění u benzínu.

Slovensko má nejnižší základní sazbu daně z přidané hodnoty ve výši 20 % a dosahuje nejnižšího zdanění u nejvíce analyzovaných produktů. Tato země má nejnižší sazbu spotřebních daní pro naftu, vodku a sekt.

Stát by si měl uvědomit, jestli chce zdravou populaci nebo pravidelný příjem do státního rozpočtu. Všechny země Visegrádské skupiny v současné době podporují růst nepřírodních daní, protože je to pro ně z ekonomického hlediska výhodné. Z pohledu nepřírodních daní dosahuje nejvyšších sazeb Maarsko a nejnižších sazeb Slovensko.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní citace:

- [1] FRANTIŠEK NAHODIL A KOLEKTIV, 2009. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň : Aleš Benk. ISBN 978-80-7380-162-5.
- [2] KUBÁTOVÁ, Květa, 2009. *Daňová teorie: Úvod do problematiky*. 2. vyd. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-423-9.
- [3] KUBÁTOVÁ, Květa, 2010. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-574-8.
- [4] LÁCHOVÁ, Lenka, 2007. *Daňové systémy v globálním světě*. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-320-1.
- [5] MARKOVÁ, Hana, 2012. *Daňové zákony: Úplná znění platná k 1. 1. 2012*. 21. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4254-0.
- [6] NERUDOVÁ, Danuše, 2011. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 3. přepracované a rozšířené vyd. Praha: WoltersKluwer ČR. ISBN 978-80-7357-695-0.

Internetové citace:

- [7] About the Visegrad Group. *The Visegrad Group* [online]. © 2000-2013 [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.visegradgroup.eu/about>
- [8] Daně. *Ministerstvo financí: Finanční správa* [online]. © 2006-2013 [cit. 2013-02-12]. Dostupné z: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane.html?year=0>
- [9] Dane, clá a útočnictvo. *Ministerstvo financí* [online]. © 2012 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.mfsr.sk/Default.aspx?CatID=69>
- [10] *Evropa v číslech - ročníka Eurostatu* [online]. 2012 [cit. 2013-03-06]. ISSN 978-92-79-22085-2. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Europe_in_figures_-_Eurostat_yearbook
- [11] TAXATION AND CUSTOMS UNION: Excise duties on alcohol, tobacco and energy. *European Commission* [online]. 31. 1. 2013 [cit. 2013-02-12]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/index_en.htm

- [12] TAXATION AND CUSTOMS UNION: Fight against tax fraud and tax evasion. *European commission* [online]. 31. 1. 2013 [cit. 2013-02-12]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/index_en.htm
- [13] TAXATION AND CUSTOMS UNION: VAT. *European commission* [online]. 31. 1. 2013 [cit. 2013-02-12]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/index_en.htm
- [14] *Taxation trends in the European Union* [online]. 2012 [cit. 2013-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/2012/report.pdf
- [15] *Úřední věstník Evropské unie: Směrné kurzy v euro 30. ledna 2013* [online]. 56 svazek. 2013 [cit. 2013-02-18]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:029:FULL:CS:PDF>

Legislativní dokumenty:

- [16] Maarsko. A jövedékiadórállés a jövedékitemékekforgalmazásánakkülönösszabályairól. In: 2003. évi CXXVII. törvény. 2003. Dostupné z: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0300127.TV&timeshift=1
- [17] Maarsko. Azáltalánosforgalmiadóró. In: 2007. évi CXXVII. törvény. 2007. Dostupné z: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0700127.TV
- [18] Polsko. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. z 2011 r. Dz. U. Nr 177, poz. 1054)
- [19] Polsko. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. In: *Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z pó n. zm.* 19. 11. 2009
- [20] Polsko. W sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatku akcyzowym. In: *Dziennik Ustaw z 26 maja 2011 poz. 626.* 26. 5. 2012. Dostupné z: <http://www.infor.pl/dziennik-ustaw/rok,2011/nr,108/poz,626.html>
- [21] Slovensko. Novelý zákonov o spotrebných daniach od 1.1.2009 pre menu EURO. In: *Zákon . 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja.* 2008. Dostupné z: <http://uctovnictvo.sk/index.php/dane-a-poplatky/spotrebna-da-z-minolejov/314-novely-zakonov-o-spotrebnych-daniach-od-112009-pre-menu-euro>

- [22] Slovensko. Spotrebná daň z tabaku. In: *Zákon 106/2004 Z.z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov*. 2004. Dostupné z: <http://uctovnictvo.sk/index.php/dane-a-poplatky/spotrebn%C3%A1-da%C5%88-z-tabaku>
- [23] Slovensko. Zákon o dani z pridanej hodnoty. In: *. 222/2004 Z.z. plné znenie k 1.1.2012*. 2004. Dostupné z: [http://uctovnictvo.sk/index.php/%C3%BApln%C3%A9-znenie-z%C3%A1kona-o-dani-z-pridanej-hodnoty-\(dph\),-rok-2008,-2009!/551-zakon-o-dph-dani-z-pridanej-hodnoty-plne-znenie-k-112012](http://uctovnictvo.sk/index.php/%C3%BApln%C3%A9-znenie-z%C3%A1kona-o-dani-z-pridanej-hodnoty-(dph),-rok-2008,-2009!/551-zakon-o-dph-dani-z-pridanej-hodnoty-plne-znenie-k-112012)
- [24] Slovensko. Zákon o spotrebnej dani z liehu, znenie k 1.1.2009. In: *Zákon 105/2004 Z.z.* 2009. Dostupné z: <http://uctovnictvo.sk/index.php/dane-a-poplatky/spotrebn%C3%A1-da%C5%88-z-liehu>
- [25] Slovensko. Zákon o spotrebnej dani z piva. In: *107/2004 Z.z.* 2009. Dostupné z: <http://uctovnictvo.sk/index.php/dane-a-poplatky/spotrebn%C3%A1-da%C5%88-z-piva>
- [26] Slovensko. ZÁKON z 3. februára 2004 o spotrebnej dani z vína. In: *104/2004 Z.z.* 2004. Dostupné z: <http://uctovnictvo.sk/index.php/dane-a-poplatky/spotrebn%C3%A1-da-z-vina/73-zak-o-spotrebn%C3%A1-da-z-vina>
- [27] *VAT Rates Applied in the Member States of the European Union* [online]. taxud.c.1(2013)69198 - EN. 14 thJanuary 2013[cit. 2013-02-19]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

cm ³	Centimetr krychlový
CZ	česká republika
CZK	Koruna česká
DPH	Daň z přidané hodnoty
ESD	Evropský soudní dvůr
EU	Evropská unie
EUR	Euro
G8	The Group of Eight
G20	The Group of Twenty
HDP	Hrubý domácí produkt
HICP	Harmonizovaný index spotřebitelských cen
hl.	Hektolitr
HU	Maďarsko
HUF	Maďarský forint
kg	Kilogram
ks	Kus
l	Litr
LPG	Zkapalněný ropný plyn
m ²	Metř tverě ný
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PL	Polsko
PLN	Polský zlotý
SK	Slovensko
V4	Visegrádská tly ka

SEZNAM OBRÁZK

Obr. 1. Harmonizace EU (Vlastní zpracování)	22
Obr. 2. Vývoj HDP v běžných tržních cenách v 1 000 EUR (Vlastní zpracování)	45
Obr. 3. Vývoj inflace v % (Vlastní zpracování)	46
Obr. 4. Vývoj nezaměstnanosti v % (Vlastní zpracování)	47
Obr. 5. Struktura daňového mixu – CZ v % (Vlastní zpracování)	49
Obr. 6. Struktura daňového mixu – PL v % (Vlastní zpracování)	55
Obr. 7. Struktura daňového mixu HU v % (Vlastní zpracování)	61
Obr. 8. Struktura daňového mixu – SK v % (Vlastní zpracování)	67
Obr. 9. Současný stav DPH v % ve vybraných zemích (Vlastní zpracování)	73
Obr. 10. Daňové zatížení – Natural 95 (Vlastní zpracování)	81
Obr. 11. Daňové zatížení – Nafta (Vlastní zpracování)	83
Obr. 12. Daňové zatížení – Finlandia vodka (Vlastní zpracování)	85
Obr. 13. Daňové zatížení – pivo Heineken (Vlastní zpracování)	87
Obr. 14. Daňové zatížení – sekt Laurent Perrier (Vlastní zpracování)	89
Obr. 15. Daňové zatížení – cigarety Marlboro (Vlastní zpracování)	91

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. P ehled a sazby her - PL(Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z pó n. zm. 19. 11. 2009, 2009).....	33
Tab. 2. Da ové podvody a stínová ekonomika (European Commission, 2013)	43
Tab. 3. HDP v 1 000 mil. EUR (Evropa v íslech - ro enka Eurostatu, 2012)	44
Tab. 4. Inlace v % (Evropa v íslech - ro enka Eurostatu, 2012)	45
Tab. 5. Nezam stanost v % (Evropa v íslech - ro enka Eurostatu, 2012).....	47
Tab. 6. Struktura da ových p íjm v % HDP (Taxation trends in the European Union, 2012)	48
Tab. 7. Vývoj sazby DPH – CZ (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)	50
Tab. 8. P ehled a sazby minerálních olej – CZ (Marková, 2012)	51
Tab. 9. P ehled a sazby lihu – CZ (Marková, 2012)	52
Tab. 10. P ehled a sazby piva – CZ (Marková, 2012).....	52
Tab. 11. P ehled a sazby vína – CZ (Marková, 2012).....	53
Tab. 12. P ehled a sazby tabákových produkt – CZ (Marková, 2012).....	53
Tab. 13. Struktura p íjm v % HDP (Taxation trends in the European Union, 2012).....	54
Tab. 14. Vývoj sazby DPH – PL (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)	56
Tab. 15. P ehled a sazby minerálních olej – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)	57
Tab. 16. P ehled a sazby lihu – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)	58
Tab. 17. P ehled a sazby piva – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)	58
Tab. 18. P ehled a sazby vína – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)	59
Tab. 19. P ehled a sazby tabákových produkt – PL (DziennikUstaw z 26 maja 2011 poz. 626, 2012)	59
Tab. 20. Struktura p íjm v % HDP (Taxation trends in the European Union, 2012).....	60
Tab. 21. Vývoj sazby DPH – HU (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)	62
Tab. 22. P ehled a sazby minerálních olej – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)	63
Tab. 23. P ehled a sazby lihu – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)	64
Tab. 24. P ehled a sazby piva – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)	64
Tab. 25. P ehled a sazby vína – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003)	65

Tab. 26. P ehled a sazby tabákových produkt – HU (2003. évi CXXVII. törvény., 2003).....	65
Tab. 27. Struktura p íjm v % HDP (Taxation trends in the European Union, 2012).....	66
Tab. 28. Vývoj sazby DPH – SK (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)	68
Tab. 29. P ehled a sazby minerálních olej – SK (Zákon . 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálního oleja, 2008)	69
Tab. 30. P ehled a sazby lihu – SK (Zákon 105/2004 Z.z.2009., 2009)	70
Tab. 31. P ehled a sazby piva – SK (107/2004 Z.z. 2009., 2009)	70
Tab. 32. P ehled a sazby vína – SK (104/2004 Z.z. 2004., 2004)	71
Tab. 33.P ehled a sazby tabákových produkt – SK (Zákon 106/2004 Z.z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov., 2004)	71
Tab. 34. P ehled sazeb DPH (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)	72
Tab. 35. Kurzové srovnání k 30. lednu 2013 (Ú ední v stník Evropské unie, 2013)	74
Tab. 36. Srovnání sazeb minerálních olej (Vlastní zpracování)	75
Tab. 37. Srovnání sazeb alkoholických produkt (Vlastní zpracování)	76
Tab. 38. Srovnání sazeb tabákových produkt (Vlastní zpracování)	77
Tab. 39. P ehled sazeb DPH u jednotlivých položek (VAT Rates Applied in the Member States of the European Union, 2013)	78
Tab. 40. Výpo et celkové dan – Natural 95 (Vlastní zpracování)	80
Tab. 41. Výpo et celkové dan – Diesel (Vlastní zpracování)	82
Tab. 42. Výpo et celkové dan – Finlandia vodka (Vlastní zpracování)	84
Tab. 43. Výpo et celkové dan – pivo Heineken (Vlastní zpracování)	86
Tab. 44. Výpo et celkové dan – sekt LaurentPerrier (Vlastní zpracování)	88
Tab. 45. Výpo et celkové dan – cigarety Marlboro (Vlastní zpracování)	90